

PÖYTÄKIRJA

Suomen Sosialidemokraattinen Nuorisoliitto — Fin-
lands Socialdemokratiska Ungdomsförbund r.y:n XI
Varsinaisesta edustajakokouksesta, joka pidettiin
Helsingissä 22—24 päivinä toukokuuta 1953

LIITTEENÄ

Kokoukselle esitetyt alustukset ja toiminta
kertomukset

Työväenliikkeen kirjasto

20008627 varasto
329.14-053.6(480) SNK 2 K PÖYTÄKIF
Pöytäkirja Suomen sosialidemokraattinei

Suomen Sosialidemokraattinen Nuorisoliitto — Finlands
Socialdemokratiska Ungdomsförbund r.y:n kustantamana

Kanaa» Työn Kirjapaino
Lappeenranta 195)/.

**SUOMEN SOSIALIDEMOKRAATTINEN NUORI-
SOLIITTO — FINLANDS SOCIALDEMO-
KRATISKT UNGDOMSFÖRBUND r.y. (SSN)**

XI varsinaisen edustajakokouksen pöytäkirja.

Kokouksen avajaistilaisuus.

Kokous aloitettiin perjantaina 22 päivänä toukokuuta 1953 kello 11,00 avajaisjuhlallisuuksilla, jotka pidettiin Vallilan työväentalon juhlasalissa. Tilaisuudessa olivat läsnä kokousedustajat sekä koti- ja ulkomaiset kutsuvieraat ja lisäksi runsaasti nuorisoliittolaisia eri puolilta maamme.

Juhla- ja kokoussali oli koristettu Suomen, Englannin, Norjan, Tanskan ja Ruotsin sekä liiton lipuin, kukkasin ja liiton merkillä. Varsinaiset juhlallisuudet aloitti Helsingin Työväen Orkesterin yhtye. Musiikkinumeroitten jälkeen piti avauspuheen liiton puheenjohtaja Viljo Kuukkanen. Puheessaan hän lausui tervetulleiksi edustajakokoukseen ja liittojuhlille saapuneet kokousedustajat ja kutsuvieraat. Osan puheestaan hän omisti niille asioille, jotka ovat merkityt kokouksen työlialle, todeten tämänkertaisen edustajakokouksen olevan merkitykseltään erittäin tärkeän, sitä todistaa mm. se, että tässä kokouksessa on tarkoitus hyväksyä liitolle uudistettu periaateohjelma. Lopun puheestaan hän omisti liiton kunniajäsenille, kiittäen heitä siitä suuresta työstä, jonka he ovat tehneet liiton hyväksi. Samassa yhteydessä kukittivat Nuoret Kotkat kokousta seuraamaan saapuneet liiton kunniajäsenet. Avauspuheen jälkeen laulettiin yhteisesti liiton marssi "Nuorten Vartio".

*Kutsuvieraiden**tervehdykset.*

Ulkomaisten kutsuvieraiden puolesta puhui Tanskan liiton ja Pohjoismaisen Yhteistyökomitean puheenjohtaja Børge Jensen. Puheessaan hän toi terveiset Sosialistisen Nuorison Maailmanliitolta sekä pohjoismaiselta yhteistyökomitealta ja esitti kaikkien pohjoismaisten veljesjärjestöjen tervehdyksen edustajakokouksellemme. Puhuja toivoi kokoukselle ja siinä tehtäville päätöksille parhainta menestystä.

Kotimaisten kutsuvieraiden terveiset toi kokoukselle Sos.-dem. Puolueen puheenjohtaja Emil Skog. Hän kiitti sosialidemokraattista nuorisoa siitä työstä, jota se on tehnyt koko työväenliikkeemme hyväksi sosialidemokratialle tärkeinä taistelujen vuosina. Lopuksi hän kehoitti nuorisoa jatkaamaan ja viemään voittoon sen taistelun, jonka vanhempi sukupolvi on aloittanut sosialidemokratian lipun alla taistellen. Puheen päätyttyä laulettiin yhteisesti "Työväen Marssi".

Liiton sihteeri Antti Hietanen luki kokoukselle Saksan nuorten sosialistien lähettämän sähköisen sekä liiton kunniajäsenen Kalle Kukkosen lähettämän kirjeen.

Ensimmäinen kokouspäivä.

Kokous alkoi Helsingissä Vallilan työväentalon juhlasalissa toukokuun 22 päivänä 1953 kello 12.00.

Kokouksen laillisuus.

Kokouksen avaja, liiton puheenjohtaja Viljo Kuukkanen ilmoitti, että kutsu edustajakokoukseen on julkaistu liiton sääntöjen 14. §:n mukaisesti liiton äänenkannattajassa "Vi-hurissa" marraskuun 26 päivänä 1952. Kutsun sanamuoto oli seuraava:

SUOMEN SOSIALIDEMOKRAATTINEN NUORISOLIITTO
— FINLANDS SOCIALDEMOKRATISKA UNGDOMSFÖR-
BUND r.y:n XI EDUSTAJAKOKOUS

Liiton yhdestoista varsinainen edustajakokous pidetään Helsingissä toukokuun 22, 23 ja 24 sekä sitä seuraavina päivinä 1953.

Liiton sääntöjen mukaan on kukin osasto oikeutettu lähettämään kokoukseen yhden edustajan jäsenmääränsä mukaan alkavaa satalukua kohden. XI varsinaisen edustajakokouksen edustus määräytyy vuoden 1952:n viimeisen neljänneksen liittoverotilityksen mukaan.

Edustajakokoukselle tarkoitetut esitykset ja alustukset on toimitettava liiton toimikunnalle kirjallisina helmikuun 21 päivään 1953 mennessä.

Lähemmät edustajakokousta koskevat tiedot lähetetään liiton osastoille kiertokirjeiden välityksellä.

Helsingissä, 15. p:nä marraskuuta 1952.

Suomen Sosialidemokraattinen Nuorisoliitto — Finlands
Socialdemokratiska Ungdomsförbund r.y.
Toimikunta.

Kutsu on saatettu liiton jäsenten tietoon myös kiertokirjeitse.

Kokous todettiin yksimielisesti lailliseksi ja päätösvaltaiseksi Suomen Sosialidemokraattinen Nuorisoliitto — Finlands Socialdemokratiska Ungdomsförbund r.y:n XI varsinaiseksi edustajakokoukseksi.

Edustajien valtuudet ja nimenhuuto.
(Kts. liitettä n:o 1).

Edustajavaltuudet todistavan pöytäkirjan otteen oli lähettänyt tai jättänyt ennen kokousta 139 osastoa, joiden yhteinen edustajamäärä on 147. Valtakirjojen tarkistuksen olivat suorittaneet liittotoimikunnan määrääminä Judith Sundman, Antti Hietanen ja Pentti Iivari. Valtakirjain tarkasta-

jien lausunnon mukaan hyväksyttiin täydet edustajavaltuudet kaikille muille paitsi: Käpylän, Hatun, Lievestuoreen, Madekosken, Kangasalan, Seinäjoen, Ruosniemen ja Kuusankosken osastojen edustajille, joista ei ole tilitetty liiton sääntöjen edellyttämää edustajakokousveroa sekä Suolahden osastolle, joka ei ole tilittänyt koko jäsenmääränsä edellyttämää liittokokousveroa. Luettelossa mainituille osastojen edustajille myönnettiin vain läsnäolo- ja puheenvuorojen käyttöoikeus.

Liiton sihteeri Hietasen suorittama kokousedustajien nimihuudon, todettiin kokouksessa olevan läsnä 132 varsinaista edustajaa 123 osastosta.

Kokousvirkailijain valinta.

Kokouksen puheenjohtajiksi valittiin Viljo Kuukkanen Helsingistä, Veikko Ruuskanen Rovaniemeltä, Pekka Virtanen Salosta ja Simo Hakala Kokkolasta. Sihteereiksi valittiin Urpu Manninen Helsingistä sekä liiton toimitsijat Lea Takala, Pentti Iivari ja Erkki Takala sekä ylisihteeriksi Antti Hietanen. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Paavo Vihevainen, Erkki Wiksten ja Osmo Mäkinen, kaikki Helsingistä.

Kokouksen työjärjestys.

I

Puheenjohtaja: Työjärjestys on jaettu kokousedustajille, se voitaneen hyväksyä liittotoimikunnan esityksen mukaisesti.

Keskustelu.

Kruskopf: Ehdotan, että työjärjestyksen kohdan 20. jälkimmäinen osa esitys n:o 8 Kotiseututyö erotetaan erikseen omaksi työjärjestyksen kohdaksi 22, ja sitä seuraavat esityslistan kohdat vastaavasti yhden kohdan eteenpäin.

Hietanen: Maaseutuosastojen toimintaohjelma ja Kalannin osaston esitys voidaan mainiosti käsitellä yhdessä. Esityksistä suoritettava keskustelu voidaan siitä huolimatta suorittaa molemmista alustuksista erikseen.

Puheenjohtaja: Keskustelu päättynyt, työjärjestys voitaneen hyväksyä yksimielisesti liittotoimikunnan esityksen mukaisena.

P ä ä t ö s : Työjärjestys hyväksyttiin liittotoimikunnan esityksen mukaisena. (Kts. liitettä n:o 2).

Kokouksen järjestyssäännöt.

Liittotoimikunnan esityksen mukaisena hyväksyttiin kokoukselle järjestyssäännöt. (Kts. liitettä n:o 3).

Valiokuntien valinta.

Liittotoimikunnan ehdotuksesta valittiin eri valiokuntiin seuraavat jäsenet:

Järjestävä valiokunta: Kokouksen puheenjohtajat ja sihteeri. Valiokunta huolehtii kokouksen käytännöllisistä järjestelyistä.

Äänestysvaliokunta: Erkki Juntunen Iisalmesta, Eino Someristo Porista, Mauno Hirvisaari Parkkarilasta, Hilikka Jaakkola Tavastilasta ja Pertti Tiihonen Tikkakoskelta.

Menettelytapavalioikunta: Vieno Wallin Porista, Veikko Rissanen Lappeenrannasta, Pekka Peltonen Mäntästä, Eero Sorsa Lehmossa, Fanny Front Jyväskylästä, Eino Ruohonen Piikkiöstä, Nils-Erik Fager Helsingistä (CK) sekä Viljo Kuukkanen ja Antti Hietanen liittotoimikunnasta, ensimmäinen kokoonkutsujana.

Ohjelmavalioikunta: Esko Ravinen Eurasta, Mauno Arjavirta Hämeenlinnasta, Heikki Virtanen Kymistä, Aimo Halonen Helsingistä, Pekka Hakala Messukylästä sekä liittotoimikunnan edustajana ja kokoonkutsujana Valo Varjola.

Maaseutuasiainvaliokunta: Heikki Hänninen Kangasniemeltä, Pekka Virtanen Salosta, Eino Kiihanmäki Leppäkoskelta, Topi Saloranta Saarijärveltä, Osmo Mehtälä Haapajärveltä sekä Kalevi Vatanen ja Pentti Iivari liittotoimikunnasta, ensinmainittu kokoonkutsujana.

Järjestöasioiden valiokunta: Kauko Kruskopf Turusta. Tenho Hovi Puistolasta, Erkki Hänninen Karhulasta, Matti Pylvinen Lohikoskelta, Leo Sillanpää Vaasasta sekä Pekka Ylivuori ja Eero Wallenius liittotoimikunnan edustajina, ensinmainittu kokoonkutsujana.

Kokouksen puheenjohtajaksi siirtyi Veikko Ruuskanen.

LIITON TOIMINTAKERTOMUS VUOSILTA 1950—1952.

(Kts. alustusvihon sivuja 3—54.)

Toimintakertomus käsiteltiin kohta kohdalta ja hyväksyttiin muutoksitta, paitsi kohtaan Valistus- ja kasvatustyö lisättiin kappaleeseen Opintotoiminta työkauden 1951—52 opintokerhojen lukumäärä, joka on TSL:n ilmoituksen mukaan 75. (Kts. alustusvihon sivu 29.)

NUORTEN KOTKAIN KESKUSLIITON TOIMINTAKERTOMUS VUOSILTA 1950—1952.

(Kts. alustusvihon sivuja 67—94).

t

Toimintakertomus käsiteltiin kohta kohdalta ja hyväksyttiin muutoksitta vuodelta 1950, muilta osiltaan päättää toimintakertomuksesta Nuorten Kotkain Keskusliiton edustajakokous.

LIITON JA NUORET KOTKAT'KESKUSJOHDON TILIKERTOMUKSET VUOSILTA 1950—1952.

(Kts. alustusvihon sivuja 55—65),

Tilikertomukset hyväksyttiin muutoksitta muilta osiltaan paitsi, että liiton tilinpäätöksessä vuodelta 1951 omaisuusta-

seessa oleva, painovirheestä aiheutuva, 10 markan virhe korjataan pöytäkirjassa. Virhe on omaisuustaseen vastaavat puolella kohdassa tilisaatavat pitää olla 58.455:—.

(Kts. alustusvihon sivua 60).

Liiton sihteeri Antti Hietanen lausui kokoukseen saapuneen Englannin Työväenpuolueen nuorten edustajan Francis K. Eadyn tervetulleeksi. Samalla hän ilmoitti, että liitto on saavuttanut kaksoisvoiton Suomen Nuorisojärjestöjen Edustajiston III Kulttuuripäivien runokilpailuissa. I palkinnon sai Olavi Aaltonen ja II Kalevi Sorsa molemmat Oulunkylän osastosta.

NUORTEN KOTKAIN KESKUSLIITON TILIKERTOMUKSET VUOSILTA 1951—1952.

(Kts. alustusvihon sivuja 95—100).

Tileistä päättää lopullisesti Nuorten Kotkain Keskusliiton edustajakokous. Kertomukset hyväksyttiin muutoksitta.

TILI VAPAUDEN MYÖNTÄMINEN TILIVELVOLLISILLE.

^Esitettyjen tilikertomusten ja puheenjohtajan esittämien alkuperäisten tilintarkastajalausuntojen perusteella myönnettiin tilivelvollisille yksimielisesti tili- ja vastuuvapaus vuosien 1950, 1951 ja 1952 tileistä.

LIITTOTOIMIKUNNAN KOKOONPANO.

(Kts. alustusvihon sivuja 161—162).

Alustavan puheenvuoron käytti *Viljo Kuukkanen*: Tästä kysymyksestä on keskusteltu aikaisemminkin. Maaseudun edustajina on liittotoimikunnassa ollut sekä varsinaiselta maaseudulta kotoisin olevia edustajia että Helsinkiin muuttaneita nuorisoliittolaisia. Esitän liittotoimikunnan kantana,

että ei olisi syytä mennä hyväksymään käsiteltävänä olevaa Piikkiön osaston esitystä. Tuskinpa maaseudun edustajilla olisi vastaisuudessaakaan tilaisuutta osallistua kovin usein liittotoimikunnan kokouksiin, joten kokouksia voitaisiin pitää ainoastaan 4 tai 5 kertaa vuodessa. Liittotoimikunnan työskentely muodostuisi näin ollen liittoneuvoston työtä vastaavaksi. Työvaliokunnan valtuuksia pitäisi huomattavasti lisätä ja seurauksena olisi, että se tekisi varsinaisen työn ja liittotoimikunta vain siunaisi työvaliokunnan tekemät päätökset.

Liiton sihteeri Antti Hietanen lausui kokoukseen saapuneet Ruotsin Sos.-dem. Nuorisoliiton edustajat Bertil Löfbergin ja Oskar Lindqvistin tervetulleiksi seuraamaan kokoustamme.

Puheenjohtajaksi siirtyi Pekka Virtanen.

Keskustelu.

1.-

Marjamäki: Toijalan osaston kanta on sama kuin muillakin Etelä-Hämeen piirin osastoilla, että liittotoimikunnan pohjaa olisi laajennettava, koska liittotoimikunta on ennenkaikkea koulutusporras. Mielestäni olisi mahdollisuuksia ottaa edustajat ainakin Turun, Kymenlaakson, Etelä-Hämeen ja ehkä Tampereen piireistä. Helsingissä asuvat entiset maaseutulaiset eivät edusta maaseudun ääntä. Mielestäni ei tarvitse lisätä työvaliokunnan valtuuksia, vaan liittotoimikunta voisi kokoontua yhtä usein kuin ennenkin. Ehdotan Toijalan osaston nimissä lisättäväksi Piikkiön osaston alustukseen seuraavat ponnet:

1. liittotoimikunnan toimintaperusteet on pidettävä ennallaan, työvaliokunnalle ei ole annettava nykyistä laajempia toimeenpanovaltuuksia, eikä asioiden käsittelyä ole hajoitettava jaostoissa tapahtuvaksi;
2. maaseudun ja maaseutukaupunkien edustus liittotoimikunnassa on huomioitava siinä laajuudessa kuin nii-

den edustajain osallistuminen liittotoimikunnan työskentelyyn käy matkojen puolesta päinsä;

3. maaseudun edustajain osallistuminen liittotoimikunnan työskentelyyn on tehtävä mahdolliseksi joustavilla järjestelytoimenpiteillä.

Eloranta: Kannatan Marjamäen ehdotusta.

Ruuhonen: Kiinteä yhteys kentän ja liiton johdon välillä on välttämätön. Liittoneuvoston kokoontuminen ei yksin riitä maakunnan äänen julkituomiseen liiton johdossa. Mainitsen vielä, että Turun piirin ylimääräinen edustajakokous yhti Piikkiön osaston tekemään esitykseen liittotoimikunnan pohjan laajentamisesta.

Puheenjohtaja: Keskustelu päättynyt. Alustus ja Marjamäen tekemä ehdotus lähetettäneen menettelytapavaliokuntaan.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Puheenjohtaja: Järjestävän valiokunnan ehdotuksesta pidämme tunnin ruokailutauon. Kokous keskeytettiin kello 14.30. Kokous jatkui kello 15.30.

LIITON PUHEENJOHTAJAN VAALI.

Puheenjohtaja: Asia lähetettäneen menettelytapavaliokuntaan. Pyydän kokousedustajia jättämään kirjalliset esityksensä liiton puheenjohtajasta menettelytapavaliokunnan kokoonkutsujalle V. Kuukkaselle tänään kello 16.00 mennessä.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan tekemä ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

LIITON SIHTEERIN VAALI.

Puheenjohtaja: Ehdotan meneteltäväksi samoin kuin puheenjohtajan vaalissakin.

P ä ä t ö s : Asia lähetettiin menettelytapavaliokuntaan puheenjohtajan ehdotuksen mukaisesti.

LIITON TOIMIKUNNAN VAALI

Airas: Ehdotan liittotoimikunnan jäseneksi Viljo Virtasen Savonlinnasta.

Piskonen: Kannatan Airaksen tekemää ehdotusta.

Puheenjohtaja: Ehdotan, että liittotoimikunnan valinnassa' menettellään samoin kuin liiton puheenjohtajan ja sihteerin valinnassakin ja lähetetään asia menettelytapavaliokunnalle. Kokousedustajat jättävät kirjalliset esityksensä liiton toimikunnan jäsenistä Kuukkaselle kello 16.00 mennessä.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan tekemä ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

LIITTONEUVOSTON VAALI.

Puheenjohtaja: Ehdotan, että piirien edustajat jättävät ehdotuksensa liittoneuvoston varsinaisista sekä varajäsenistä menettelytapavaliokunnalle tänään ennen kello 16.00.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan tekemä ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

LIITON TILINTARKASTAJIEN VAALI.

Puheenjohtaja: Ehdotan käytettäväksi samaa menettelyä kuin aikaisemmissa vaaleissakin.

P ä ä t ö s : Asia lähetettiin menettelytapavaliokuntaan.

SUOMEN SOS.-DEM. NUORISOLIITON PERIAATE-
OHJELMA.

(Kts. alustusvihon sivuja 101—107)

Kysymyksen alusti *Arvi Hautamäki:* Joudun pakosta^{S^g} toistamaan sellaistaakin, jota olen sanonut viime vuosina luennoidessani sosialismin ideologiasta. Aikanaan käytiin sos.-dem. puolueessa ankaraa väittelyä menettelytavoista ja periaatteesta. Forssassa hyväksyttiin täysin marxilainen oh-

jelma, joka oli voimassa vuoteen 1952. Sen mukaan puhdas idealistinen sosialismi oli liian utopistista. Vanhan näemyksen on väitetty olevan lähempänä kommunismia kuin nykyisen sosialidemokratian. Väitteen todistaa kuitenkin perinpohjin vääräksi se, että nykyisille kommunisteille eivät kelpaa vanhan työväenliikkeen johtavat persoonat, kuten Ursin, Tainio jne. Ainoa, joka heille kelpaa on -Kuusinen, tämäkin todistaa sen, että meidän kommunismimme ei ole syntynyt vanhan työväenliikkeen ideologiselta pohjalta.

Vanhassa työväenliikkeessämme ennen vuotta 1918 oli kaksijakoisuutta: ihanteet ja käytäntö. Tämä johtui ennenkaikkea valtiollisesta asemastamme. Maamme itsenäistyttyä tapahtui sos.-d;m. puolueessa selkeytymistä. Tämä johtui mm.: 1) silloin toteutui parlamentarismi ja kunnallinen kansanvalta, 2) taistelusta kommunismia vastaan, 3) työväen sivistystyö aikaansai työväestön piirissä henkistä kasvua.

Viime vuonna hyväksytty periaateohjelma ei tuonut oikeastaan mitään uutta. Tosin siinä on tärkeitä viittauksia tulevaisuuteen, joihin varsinkin nuorison toivoisin kiinnittävän huomiota. Mainitsen muutamia pääperiaatteita: historialliset tekijät johtavat yhteiskunnalliseen suunnitelmatalouteen, mutta me voimme vaikuttaa omalta osaltamme tähän kehitykseen. Hylkäämme siis ajatuksen, että kehitys olisi fatalismia. Riippuu työväenliikkeestä, meistä itsestämme, miten kehitys tulee tapahtumaan. Mutta on muistettava, että on voimia, joihin emme voi vaikuttaa. Meidän on siis valittava — suoritettava arvoratkaisuja.

Periaateohjelmaamme sisältyy senvuoksi vaatimus yhteiskunnallisesta demokratiasta. Se on oikeastaan vain suunta, päämääränä sitä ei ehkä koskaan saavuteta. Me tahdomme vaikuttaa ratkaisevasti kansanvaltaisain keinoin kehityksen kulkuun. Tämä on eräs tunnus, jolla eroamme kommunismista. Demokratia on suuntaa antava kansanvaltaisuuden tiellä.

Sosiaalinen turvallisuus — täystyöllisyysperiaate, taloudellinen ja kultturellinen demokratia — ovat sosialidemokratian

vaatimuksia. Niitä ei kuitenkaan voida toteuttaa, ellei yhteiskuntamme taloudellista perusrakennetta muuteta.

Porvarillinen hyökkäily puolueettamme ja periaateohjelmaamme vastaan todistaa sen, että on olemassa suuri ero porvarillisen edistysmielisyyden ja sosialidemokratian välillä. Porvarillinen uudistusliike ei halua muuttaa yhteiskunnan perustuksia.

Sosialismi on vaikeammin määriteltävissä tänään kuin 50 vuotta sitten. Nyt on käynnissä henkinen taistelu — "Aikamme vallankumous". Tämän päivän nuorisolta vaaditaan rohkeutta ja uskoa voittoon. Meidän tehtäväksi jää sosialistisen vallankumouksen loppuun vieminen.

Puheenjohtaja: Kiitän kokouksen puolesta Arvi Hautamäkeä antoisasta ja innostavasta alustuksesta. Luovutan puheenvuoron liittotoimikunnan edustajalle Varjolalle.

Varjola: Olen Hautamäen esityksen lumossa. Se on nähdäkseni virittänyt meidät oikeaan tunnelmaan tämän historiallisen kysymyksen käsittelyä varten. Me tarvitsemme harkintaa, innostusta ja nuorta taistelumieltä.

Suurissa kysymyksissä olen Hautamäen kanssa samaa mieltä. Sen vuoksi en halua niihin enää puuttua, mutta pikkuseikkoihin täytyy kiinnittää huomiota.

Esitän lisättäväksi sivulla 106 toisen kappaleen viimeiseen lauseeseen sanat . . . *vähemmistön oikeuksia kunnioitava* . . ., jolloin lause tulisi kuulumaan: "Siksi vapaus, oikeusturva ja kansan enemmistön todellinen, vähemmistön oikeuksia kunnioittava johtovalta yhteiskunnassa . . ."

Liittotoimikunnalla on ollut valittavanaan kolme mahdollisuutta laatiessaan liitolle periaateohjelmaesityksen. 1) Laatia kokonaan uusi, oma periaateohjelma, 2) Hyväksyä sellaisenaan puolueen periaateohjelma ja 3) Hyväksyä liitolle periaateohjelma, joka vain muutamissa kohdin poikkeaa puolueen periaateohjelmasta.

Liittotoimikunta on päätenyt viime mainittuun ratkaisuun. Puolueen periaateohjelmaan tehdyt muutokset ovat sekä muodollista että sisältöön vaikuttavaa laatua. Tärkeimmät

muutokset koskevat: 1) suhtautumistamme puolustuslaitokseen ja 2) suhtautumistamme valtiolliseen itsenäisyyteemme ja suvereenisuuden rajoitukseen. Tosin on sanottava, että nekään eivät poikkea puolueen ohjelman linjalta, mutta meidän periaateohjelmassamme nämä asiat sanotaan selvemmin kuin puoluekokouksen hyväksymässä periaateohjelmassa.

Puheenjohtaja: Kiitän Varjolaa antoisasta alustuksesta. Tämän jälkeen suoritetaan keskustelu periaateohjelmasta.

Keskustelu

Tiitinen: Uskon, että Hautamäki ei loukkaannu, vaikka totean, että hänessä on tapahtunut viimeisen kolmen vuoden aikana ilahduttavaa kehitystä... Edellisessä edustajakokouksessa oli vähäinen niitten puhujien joukko, jotka kannattivat periaatteellista linjaa. Tämä esitys miellyttää varmasti nuorisoliittolaisia paljon enemmän kuin ns. Railon esitys, joka käsiteltiin viime kokouksessamme. Tosin on myönnettävä, että tämä ei vedä vertaa vanhalle Forssan ohjelmalle, joka oli todellinen julistus. Mutta olosuhteet ovat muuttuneet ja nykyinen esitys on aikansa lapsi, joka tuskin elää 50 vuotta.

Kiinnitän erikoista huomiota periaateohjelman lukuun "Sosialismi taloudellisten ja sosiaalisten uudistusten tunnukseksi". Ehdotan poistettavaksi sivulla 105 olevan viimeisen kappaleen viimeisestä lauseesta sanat: "... sikäli kuin se on tarkoituksenmukaista", . Tarkoituksenmukaisuus sanaa viljellään aivan liian paljon. Emme ole sosialidemokraatteja vain siksi, että se on tarkoituksenmukaista. Siksi ei olisi liian radikaalista eikä meitä voitaisiin syyttää huitomisesta vaikka jättäisimme edellä esittämäni sanat pois ohjelmasta. Muilta osiltaan kannatan liittotoimikunnan esitystä, erityisesti olen iloinen ohjelman viimeisestä kappaleesta.

Rissanen: Sanoisin Tiitiselle, juuri siksi me olemme sosialidemokraatteja, että se on tarkoituksenmukaista. Minuun

ja niihin tovereihin, joiden kanssa olen keskustellut, Oittisen ohjelma on tehnyt erittäin hyvän vaikutuksen. Se on suorastaan yllättävän hyvä. Nuorisoliiton ohjelmaa olisi ollut vaikea luoda kokonaan uudestaan alusta loppuun. Puolueen periaateohjelmaan liittotoimikunnan tekemät muutokset täydentävät sitä. Keskustelimme ohjelmasta Etelä-Saimaan piirissä ja totesimme, että viimeisestä luvusta "Vapaa kansa — yhteistyön maailma" on tarpeettomasti jätetty pois lause: *"Vain vapaan kansan piirissä voi elää vapaa työväenluokka"*. Ehdotan, että tämä virke lisätään toisen kappaleen ensimmäisen lauseen, joka alkaa sanoilla "Vain valtiollisesti vapaassa maassa. . .", jälkeen. Jos kerran halutaan olla selväsanaisia, pitää sitä olla kaikissa kohdissa.

Moilanen: Kuten aina liittoneuvoston kokouksissa olen nytkin Tiittisen kanssa eri mieltä. Oittisen ohjelma on hyvä, sen pitää kelvata myös meille. Palautan mieliimme vuoden 1939, silloin olimme nuoria ja ajoimme innokkaina aseista riisuutumista. Seurauksena oli, että jouduimme juokshautoihin paljain nyrkein. Varjola sanoi, että ei tee mitään, vaikka nuoriso juoksee päänsä seinään. Sanon, että olisi tyhmyyttä juosta päin seinää tieteen tahtoen. Vuonna 1947 yritettiin esittää nuorisoliitolle puolueen ohjelmasta poikkeavaa linjaa, silloin erotimme joukostamme tuota suuntaa ajaneet herrat. Ehdotan lopuksi, että heitämme liittotoimikunnan esityksen romukoppaan ja hyväksymme puolueen ohjelman sellaisenaan liiton periaateohjelmaksi.

Otto Toivonen: Kiitän kokousta minulle myönnetystä puheenvuorosta. Nyt käsiteltävänä oleva periaateohjelmaehdotus miellyttää minua, vaikkakin siinä on minunkin mielestäni liiaksi teoreettisia kohtia. Kannatan Rissasen tekemää ehdotusta "vapaus" lauseen palauttamiseksi ohjelman viimeiseen lukuun. Sen sijaan varottaisin hyväksymästä Tiittisen ehdotusta. Me sosialisoimme sitä mukaan kuin se on tarkoituksenmukaista. Ohjelmamme muuttuu, jos hyväksymme Tiittisen tekemän poistoehdotuksen. Ennen minäkin olin toista mieltä, mutta nyt olemme siirtyneet sosialisoimi-

sen kauteen. — Ei ole siis kysymys siitä, onko sosialismi tarkoituksenmukaista. Nuorisoliiton ohjelman on oltava sellainen, että nuorisoliittolainen vielä vanhanakin voi sen al-lekirjoittaa.

Arvi Hautamäki: (Tiitiselle) Ehdoton vallansiirto työ-väen käsiin ei käy kansanvaltais-in keinoin.

Hurri: Olen sitä mieltä, että Rissasen kaipaama lause voi-daan lisätä tähän ohjelmaan. Puolueen ohjelman viimeiseen lukuun tehdyt muutokset selventävät ohjelman tätä kohtaa. Tinkiminen valtiollisesta suvereenisuudesta ei tule kysymyk-seen, ellei samalla ole varmuutta pysyvästä ja turvallisesta kansainvälisestä rauhantilasta. Kannatan liittotoimikunnan ehdotusta.

Tiitinen: Vastaan vain pariin mielestäni epäoikeudenmu-kaiseen huomautukseen. Olemme sosialidemokraatteja periaat-teesta, ei siksi, että se olisi tarkoituksenmukaista. Siksi myös sosialisoinen tulee tapahtua ilman mitään takaport-teja. Kysyn Hautamäeltä, mitä tekemistä väkivaltaisuu-della on sosialisoinen kanssa? Puhun vain todellisesta vallan-siirrosta, siksi tarkoituksenmukaisuuden toistamisesta voi-daan luopua hieman vähemmälle.

Varjola: En hyväksy Moilasen ehdotusta, enkä hänen re-ferointiaan alustuksestani. Tinkiminen valtiollisesta suve-reenisuudesta ei merkitse sitä, että luopuisimme kokonaan kansallisesta itsenäisyydestämme. Siitä voidaan tinkiä vain siinä tapauksessa, jos nämä toimenpiteet luovat pohjan kan-sainväliselle suunnitelmataloudelle ja takeet rauhantilan säi-lymisestä.

P. Virtanen: Jos hyväksymme periaateohjelman viimeisen luvun liittotoimikunnan ehdotuksen mukaisena, on meillä monia vaikeuksia torjua vastustajiemme väitteitä, sillä he tulevat varmasti kentällä selittämään ohjelmaamme kuin "piru raamattua". Meidän on aivan turha antaa heille aseita ja hyväksyä ohjelmaamme sellaista mikä on tavallisen kansalaisen vaikeata ymmärtää. Ehdotan Turun piirin yli-määräisen piirikokouksen nimissä, että alustusvihon sivulla

107 periaateohjelman viimeisessä kappaleessa olevan lauseen, joka alkaa sanoilla: "Jos koko maailmaa...", lopussa olevat sanat: "...tinkimään valtiollisesta itsemääräämisoikeudestaan." muutettaisiin näin kuuluviksi: "toimimaan tämän tarkoituksen toteuttamiseksi."

Hovi: Ehdotan kompromissia sivulla 105 olevaan kiistanalaiseen kohtaan. Jos alustuksessa olevat sanat: "... sikäli kuin..." muutetaan sanoiksi "silloin kun" muuttuu lauseen sisältö niin, että uskoisin Tiitisen hyväksyvän sen tällä muutoksella. Muilta kohdiltaan lause jäisi ennalleen.

Tiitinen: Luovun omasta ehdotuksestani ja kannatan Hovin tekemää muutosehdotusta.

Puheenjohtaja: Keskustelu liiton periaateohjelmasta päätynyt. Varjolan tekemää muutosehdotusta ei ole kukaan vastustanut, se voitaneen hyväksyä yksimielisesti. Hyväksytään, (kts. pöytäkirjan sivu 14). Muilta osiltaan esitys ja siihen, tehdyt muutosehdotukset voitaneen lähettää ohjelmavaliokuntaan.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Puheenjohtaja: Kokous päättyy tältä päivältä. Kokousta jatketaan huomenna kello 8.00.

Ensimmäinen kokouspäivä päättyi kello 17.15.

TOINEN KOKOUPÄIVÄ.

Kokous jatkui 23. 5. 1953 kello 8.00. Puheenjohtajana Simo Hakala.

NIMENHUUTO.

Liiton sihteeri Hietasen suorittamalla nimenhuudolla todettiin kokousedustajien läsnäolo. Tämän jälkeen sihteeri luki Suomen Työväen Musiikkiliiton ja Marjatta Kankaanpään kokoukselle lähettämät sähkösanomat.

POLIITTINEN TILANNEKATSAUS.

Ministeri *Hannes Tiainen*: Poliittikkakin on määrätynlais-ta urheilua. Nykyinen kansainvälinen politiikka riippuu ko-konaan kahden suuren valtaryhmittymän — idän ja län-nen — välisestä ns. kylmästä sodasta. Se on todella kor-keata peliä, jossa käytetään suuria panoksia. Kukaan ei enää kuvittele, että meidän maassamme otettaisiin ulkopo-litiikkaan samanlainen asenne kuin 30-luvulla.

Kansainvälinen kauppapolitiikka riippuu useasti muusta poliittisesta tilanteesta. Suomi on tässäkin suhteessa eri-koisasemassa. Käymmehän kauppaa sekä itään että län-teen. Viime vuonna kaupankäyntimme Neuvostoliiton kans-sa oli noin 2/3 ulkomaankaupastamme. Itään suuntautuvaa kaupankäyntiä vaikeuttaa se, että emme saa kaikkia tar-vitsemiamme tarvikkeita Neuvostoliitosta.

Jos maailmantilanne kiristyy, vaikeuttaisi se myös mei-dän kaupankäyntiämme. Seurauksena olisi palaaminen sään-nöstelyyn ainakin tekstiilien ja jalkineitten osalta, sekä niuk-kuutta kaikista niistä tarvikkeista, joista emme ole oma-varaisia.

Olemme saaneet kokea monia kriisejä ja paraikaa kansain-välisessä kaupassamme on eräitä vaikeuksia. Voidaan sanoa, että puu on ollut Suomen pelastuksena menneinä vaikeina vuosina. Mutta puutavaran menekki riippuu hyvin suures-sa määrin kansainvälisestä tilanteesta ja kun viennistämme on n. 80 prosenttia puuta tai puunjalostusteollisuuden tuot-teita, on luonnollista, että ulkomaankaupamme on erittäin suhdanneherkkää. Tästä aiheutuu luonnostaan suhdanne-vaihteluita myös kotimaan markkinoillamme. Meidän olisi pitänyt "lihavina vuosina" varautua "laihojen vuosien" va-ralle, näin ei kuitenkaan tapahtunut.

Kustannuskriisistä selviytyisimme parhaiten panemalla tuotannon käyntiin täydellä tehollaan. Työläisten palkkojen alentamisella emme selviydy vaikeuksistamme, sillä se tie-tää aina myös elintason alenemista ja sitä kautta menekki-

vaikeuksia kotimarkkinatuotteillemme. Korkokannan alentaminen 2 prosentilla auttaisi myös kustannustason alentamisessa. Tuotantokoneistomme täyteen vauhtiin saamiseksi pitäisi ottaa rahaa vaikkapa pakkolainoina sieltä missä sitä on olemassa. Devalvaatiota ei kannata edes ajatella, sillä se olisi varmasti täydellisen epäonnistumisen edellytys.

Niitten, jotka pitävät suurta ääntä kustannuskriisistä, pitäisi muistaa, että pulakaudet elättävät vallankumouksellisia ajatuksia. Meidän tulee pyrkiä asiallisesti ratkaisemaan vaikeutemme, jotka eivät ole voittamattomia.

Lopuksi haluaisin kohdistaa sanani erikoisesti nuorisolle. Olemme päättäneet luoda kansanvaltaisin keinoin sosialistisen talousjärjestelmän, jota nimitämme hyvinvoinnin maailmaksi. Nuorison vaatimuksena on nyt ja aina: me emme halua kasvaa varatöitä varten, me emme halua elää maailmassa, jossa vallitsee ainainen epävarmuus. Me tahdomme luoda maailman, jossa meillä on varmuus toimeentulostamme, varmuus vakinaisesta työpaikasta.

Puheenjohtaja: Kiitän kokouksen puolesta Tiaista ansiokkaasta tilannekatsauksesta. Alustuksesta ei ole tarkoitus keskustella, mikäli joku haluaa tehdä lyhyitä kysymyksiä, varataan siihen mahdollisuus. Ehdotan, että tilannekatsaus lähetetään menettelytapavaliokuntaan julkilausuman laatimista varten.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin keskustelutta.

SUOMEN SOSIALIDEMOKRAATTISEN NUORISOLIITON OHJELMA MAASEUTUNUORISON ASEMAN PARANTAMISEKSI.

(Kts. alustusvihon sivuja 108—121).

Alustavan puheenvuoron käytti *Kalevi Vatanen*: Kun sanomme, että olemme vastuussa yhteiskunnan kehityksestä ja yhteiskunnasta, se edellyttää, että esitämme hyvin perusteltuja vaatimuksia. Liitollamme ei ole aikaisemmin oi-

lut erikoisohjelmaa maaseudun nuorisoa varten. Tähän lienee useitakin syitä, yksi on se, että liittomme on sodanjälkeisinä vuosina joutunut kiinnittämään runsaasti huomiota taisteluumme kansanvaltaisen järjestelmämme puolesta. Olemme havainneet maalaisliiton käyttävän hyväkseen sodanjälkeisiä olosuhteita maaseudulla, pyrkien levittämään toimintaansa myös maaseudun vähävaraisen nuorison pariin. Tässä työssä ei ole kaihdettu käyttää mitä häikäilemättömintä ja hajottavinta propagandaa. Tämän toiminnan vastapainoksi täytyy meidänkin tiivistää otettamme maaseututyössämme. Ensimmäisenä toimenpiteenä on ollut luonnollisesti ohjelmien laatiminen maaseudun nuorisoa varten. Ohjelmassa saattaa olla monia puutteellisuksiakin, jotka johtuvat siitä, että sen laatijoilla ei ole ollut riittävästi tietoja maaseudulla vallitsevista olosuhteista. Toivottavasti tässä kokouksessa käytävä keskustelu muodostuu vilkkaaksi ja sen avulla voimme täydentää nyt käsiteltävänä olevaa esitystä liittomme ohjelmaksi maaseudun nuorison aseman parantamiseksi. Toivon myös ministeri Tiaisen osallistuvan keskusteluun.

Puheenjohtaja: Kiitän kokouksen puolesta alustajaa antoisasta esityksestä. Tämän jälkeen suoritamme keskustelun esityksestä numero 2 sekä siihen liittyvästä alustuksesta.

Keskustelu.

Airas: On hyvä, että liitolle on laadittu oma ohjelma maaseudun nuorisoa varten. Kun meillä on esitettävänä heille oma ohjelma, saamme varmasti myös maaseudun nuoret entistä runsaammin mukaan liittomme toimintaan, sillä ei maaseudulla olla niin kiinni maalaisliiton touhuissa kuin usein luullaan. Esityksessä on kuitenkin eräitä puutteellisuksia, joihin tahtoisin tehdä korjaukset. Maatalousverotuksesta annettu lausunto ei ole riittävä. Kunnat voisivat myös osaltaan olla auttamassa entistä enemmän maaseudun teollistamisessa. Ehdotankin lisättäväksi alustusvihon

sivulla 120 olevan ponnen 2 loppuun seuraavan lauseen: "Erikoista huomiota on lisäksi kiinnitettävä siihen, että salatut verotuskohteet tulevat verotuksen alaisiksi." Sekä samalla sivulla olevan ponnen 3 loppuun lause: "Myöskin kuntien osuutta teollistamisessa on käytettävä tähänastista suuremmassa määrin hyväksi."

P. Virtanen: Yhdyn siinä Airakseen, että esitys on hyvä ja tarpeellinen. Johdantokappaleessa sanotaan, että maaseudun nuoret eivät ole tunteneet riittävää kiinnostusta sosiaalidemokraattista nuorisotyötä kohtaan. Mielestäni välinpitämättömyys on johtunut suurelta osaltaan oman ohjelman puutteesta. Maaseudulla on vielä monia epäkohtia, joihin ei ole saatu parannusta. Esimerkiksi työaikasuojelelun ulottaminen maaseudun työntekijöitä koskevaksi kaatuu vielä siihen, että eduskunnassamme ei ole riittävästi sosiaalista mieltä tämän epäkohdan poistamiseksi. Tämä koskee myös nuorisoa, sillä maaseudulla on noin 12.000 alle 17-vuotiaasta työntekijää. Näihin nuoriin työntekijöihin ja heidän asemansa parantamiseen tulisi liittömme kiinnittää erikoista huomiota. Ammattientarkastus on maaseudulla vielä kovin puutteellista, useilla paikkakunnilla kokonaan alapuolella arvostelun. Kannatan Airasta verotuskysymyksen kohdalla, lisäksi nuorten työntekijöihin verotusta tulisi keventää tai eräiltä osiltaan kokonaan poistaa. Maaseudun teollistaminen parantaisi ennenkaikkea maaseudun nuorison asemaa.

Edellä olevaan viitaten ehdotan sivulla 120 olevan ponnen 1 loppuun lisättäväksi sanat: ". . ja tuotannon kohottamista." Ponnen 2 alun ehdotan seuraavaksi: "Maa ja metsätalouden verotuksessa. . .". Saman ponnen loppuun ehdotan lisättäväksi uuden lauseen: "Alle 18-vuotiaiden työntekijöihin verotus olisi poistettava sekä valtion- että kunnallisverotuksen osalta." Kokonaan uudeksi ponneksi: "Nuorison on pyrittävä myös ammatillisen järjestäytymisen avulla tehostamaan taloudellisen asemansa varmentamista."

Vatanen: Ohjelmaa hyväksyessä meidän on muistettava, että liittomme on sosialistinen kasvatusjärjestö, jonka tulee ulottaa työnsä kaikkiin nuoriin. Harvasta asutuksesta johtuvat pitkät matkat estävät maaseudun nuorisoa osallistumasta järjestötoimintaan. Täällä on puhuttu kuntien osuudesta teollisuuden järjestäjänä, on kuitenkin muistettava, että monetkaan kunnat eivät kykene rakentamaan eikä ylläpitämään teollisuutta suuremmassa määrin.

Hannes Tiainen: Tämä ohjelma on mielestäni hyvä, mutta sitä toteutettaessa on huomioitava, että maaseudulla eletään aivan erilaisissa olosuhteissa kuin asutuskeskuksissa. Meidän on saatava valistustyömme avulla maaseudun nuoriso tietoiseksi sosialidemokratian tavoitteista ja pyrkimyksistä. Olkoon tämä ohjelma siinä suhteessa herätteitä antava, meidän on uskottava, että nuorison on tulevaisuus.

Puheenjohtaja: Keskustelu päättynyt. Esitys numero 2 ja keskustelussa siihen tehdyt muutosesitykset lähetettäneen maaseutuasioiden valiokuntaan.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

KUNNALLINEN NUORISOTYÖ.

(Kts. alustusvihon sivuja 122—125).

. Alustavan puheenvuoron käytti *Pekka Ylivuori:* Nuorisotyölautakuntien lukumäärän ja merkityksen lisääntymisen yhteydessä ovat sosialidemokraattisesti ajattelevat henkilöt ja liittomme joutuneet määrittelemään kantansa moniin pulmakysymyksiin niiden ohjeiden mukaisesti, jotka ensimmäisten lautakuntien perustamisen yhteydessä 1945—1946 liiton toimesta lähetettiin kentälle. Monessa tapauksessa nämä ohjeet ovat osoittautuneet riittämättömiksi ja yhtenäisen linjan puuttuessa ovat ratkaisut eri paikkakunnilla muodostuneet hyvinkin erilaisiksi.

Valittaen on myös monesti jouduttu toteamaan, että vanhempi puolueväki — asiaa tarkemmin ehkä ajattelematta — on suhtautunut melko yliolkaisesti nuorisotyölautakuntaan. Sen täyttää merkitystä ei ole aina oivallettu. Kuvaavaa mallilla paikkakunnalla on esimerkiksi lautakuntien jäsenten valinta. Kun määrätyille henkilöille ei ole löydetty muualta kunnallisessa elämässä "vihreätä oksaa", on hänet työnnetty nuorisotyölautakuntaan, vaikka hän ehkä iältään ja ajattelutavaltaan olisi yhtä kaukana nuorisosta kuin päivä on yöstä.

Näistä ja monista muista syistä johtuen on liittotoimikunta katsonut aiheelliseksi tuoda edustajakokoukselle pohdittavaksi ja päätettäväksi käsiteltävän ehdotuksen kunnallisesta nuorisotyöstä.

Aiheen laajuudesta johtuen on esitys jaettu kahteen osaan, joista I käsittää nuorisotyölautakunnan tehtävien määrittelyn ja II sosialidemokraattien tehtävät kunnallisen nuorisotyön hoitamiseksi.

Erityisesti on huomioitava, että nuorisotyölautakunnan tarkoituksena on paikkakunnalla toimivien nuorisojärjestöjen tasapuolinen tukeminen, jolloin poliittiset järjestöt rinnastetaan täysin tasavertaisina n.s. epäpoliittisiin järjestöihin. Ja että kysymyksessä on nimenomaan tukeminen eikä suinkaan oman kunnallisen nuorisojärjestön ohjaus.

Kunnallista nuorisonohjaajaa valittaessa on asetettava etusijalle käytännön nuorisotyössä saatu kokemus ja vasta sen jälkeen nuorisotyön teoreettinen tuntemus. Nuorisotyölautakunnan työtä on saatava johtamaan nuoret itse. Puolueväen on siis oikealla tavalla arvostettava suorittamamme nuorison kasvatustyö. Kunnallisesta nuorisotyöstä päätettäessä tulee huomioida poliittiset voimasuhteet. Meikäläisten suhtautuminen tulisi olla siis osittain taktillista.

Puheenjohtaja: Kiitän alustajaa hyvästä esityksestään. Asiasta suoritettaneen ensin yleiskeskustelu ja sen jälkeen käsittelemme esityksen kohta kohdalta.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Yleiskeskustelu. •

Otto Toivonen: Kunnallisen nuorisotyön linja riippuu hyvin suuressa määrin kunnan poliittisista voimasuhteista. Meikäläisen kunnallisiväen tulisi kiinnittää tähänastista enemmän huomiota nuorisonohjaajan valintaan, kun sellainen tulee kunnassa ajankohtaiseksi. Meidän tulee myös valvoa, että valitsemamme nuorisonohjaaja ei vanhoillistu kunnanelimissä yhdessä "vanhojen partojen" kanssa. Minä voisin hyväksyä varauksetta alustuksessa esitetyt ponnet.

Ravinen: Liitolta on puuttunut selvä ja johdonmukainen ohjelma kunnallista nuorisotyötä varten. Tämän puutteen ovat aivan erikoisesti joutuneet havaitsemaan kunnissa toimivat sosialidemokraattiset nuorisonohjaajat. Selvän linjan puuttuessa meikäläisten on ollut suorastaan mahdotonta toimia virassaan yhteisen asiamme hyväksi. Olen valmis hyväksymään tämän ehdotuksen, mutta toivon siitä viriävän runsaan keskustelun. Olen usein joutunut toteamaan, että nuoriso- ja kotkaosastojen apuraha-anomukset teettävät kunnallisella nuorisonohjaajalla runsaasti ylimääräistä työtä. Niitä ei joko tahdo saada lainkaan tai sitten ne ovat niin puutteelliset ja heikot, että ne on laadittava kokonaan uudestaan.

Kruskopf: Mielestäni liiton esitys sitoo aivan liiaksi sosialidemokraattista nuorisonohjaajaa, joka toimii kunnan palkkaamana. Tältä osaltaan olisi syytä lieventää ohjelman sanontaa.

Varjola: Korjaan sivulla 124 olevan II luvun toisen kappaleen ensimmäiseen lauseeseen tulleen painovirheen. Siinä sanotaan: "... sosialidemokraattisen nuorisotoimikunnan..." Pitää luonnollisesti olla "...nuorisotoiminnan...".

Kunnallisellakin nuorisotyöllä on monia vaikeuksia ja sen työkenttä on kovin laaja, sulkeehan se piiriinsä niin äärim-

maisen vasemmiston kuin äärimmäisen oikeistonkin. On valit-
taen todettava, että meikäläiset nuoriso-osastot aivan liian
vähäisessä määrin käyttävät hyväkseen niitä mahdollisuuk-
sia, joita kunta nuorisotyöllään tarjoaa vapaiden nuorisojär-
jestöjen työn tukemiseksi. Ainakin suuremmilla kunnilla on
omat lainavarastonsa ja verrattain laajaa kurssitoimintaa.
Meillä on täällä Helsingissä sellaisia kokemuksia, että ko-
vin harvoin tavataan meikäläisiä nuorisoliittolaisia kaupun-
gin järjestämällä kurseilla, joista monet ovat erittäin kor-
keatasoisia ja niillä käytetään luennoitsijoina parhaita asian-
tuntijoita.

V. Virtanen: Kun olemme sosialidemokraatteja, tulee meidän
olla sitä myös kunnallisessa nuorisotyössä. Meidän ei kan-
nata olla piilosilla, vaan tuotava kantamme reilusti esille.
Kun vallitseva lainsäädäntö on meitä vastaan, on meidän
lyötävä lävitse ajatus, että järjestömme ovat täysin tasa-
veroisia avustusten saantiin mm. porvarillisten nuorisojärjes-
töjen kanssa. Myös kunnassa toimivan nuorisonohjaajan on
esiinnyttävä reilusti sosialidemokraattisena henkilönä, jos
kerran hän sen aatteen on omaksi omaksunut. Kurssitoi-
minta tulisi keskittää vain meidän omat järjestöt käsittävik-
si, silloin saamme kurseille oikean hengen. Nuorisotyölau-
takunnan tehtävänä tulee olla toimivien vapaiden nuoriso-
järjestöjen työn tukeminen, eikä varsinaisen nuorisotoiminnan
organisointi.

Haimi: Kunnalliselle nuorisotyölle on suuntaa antava val-
tuusto, siksi työ olisi aloitettava sieltä käsin. Meidän on
saatava entistä enemmän omia nuoria ehdokkaitamme val-
tuustoihin. Meikäläisten tehtävänä nuorisotyölautakunnas-
sa on tarkkailla, että kunnan varoja ei käytetä väärin
— meille vieraitten ajatusten opettamiseen ja pelkästään
porvarillisten nuorten kasvattamiseen.

Silvennoinen: Huoneistopula on monilla paikkakunnilla
nuorisojärjestöjen pahin vitsaus. Tästä syystä kunnallisen
nuorisotyön tulisi ulottaa käsittämään myös rakennustoimin-

taa. Tätä seikkaa pitäisi sosialidemokraattien erikoisesti korostaa.

Sillanpää: Vaasassa emme ole huolineet nuorisonohjaajaa. Kun valtuuston voimasuhteet ovat meille epäedulliset, ei meillä ole ollut mitään varmuutta siitä, minkälaisen henkilön silloin saisimme. Mielestäni meidän tulisi kiinnittää entistä enemmän huomiota siihen, että voimme kouluttaa mahdollisimman monta henkilöä tuntemaan kunnallista nuorisotyötä ja yleensä kunnallista toimintaa. Mutta lautakuntien jäseniä ei saa vaihtaa liian usein, heille on varattava tilaisuus perehtyä asioihin perusteellisesti.

E. Hänninen: Kunnallinen nuorisotyö ei ole löytänyt vielä lopullista linjaansa. Mutta sen tehtävänä ei saa olla ryhtyä kilpailemaan vapaiden nuorisjärjestöjen kanssa. Meidän tulisi entistä enemmän kouluttaa meikäläisiä nuorisotyöntekijöitä. Avustuksia anottaessa ei kannata pelätä aatteellista työtämme. Kuntaan palkattu nuorisonohjaaja ei voi olla myöskään epäpoliittinen henkilö. Kunnan järjestämille kursseille tulee nuorisonohjaajan hankkia ennenkaikkea meikäläisiä luennoitsijoita. Liiton esitys on hyvä ja linjaa antava.

Sjögren: Arvostelut tulevat usein niiltä henkilöiltä, jotka eivät itse osallistu kunnalliseen nuorisotyöhön. On muistettava, että nuorisonohjaajan on toimittava kunnan ohjesäännön mukaisesti. Puolueen jäsenkirja ei saa olla ainoa hyve nuorisonohjaajaa nimettäessä. Kunnalliseen nuorisotyöhön on aina vaikea löytää sosialidemokraattisia työntekijöitä. Ammatinvalinta ja työnohjaus on otettava nuorisotyölautakunnan ohjelmaan.

Kuukkanen: Nuorisotyölautakunnan työlle ei voida määrätä kiinteitä toimintarajoja, koska paikalliset olosuhteet on aina otettava huomioon. Valitettavasti kuntien varat menevät useimmiten porvarilliseen kasvatustyöhön. Voimme olla ylpeitä siitä, että jäsenistömme on kiinnostunut kunnallisesta nuorisotoiminnasta.

Hovi: Kunnallista nuorisonohjaajaa valittaessa on kiinnitettävä enemmän huomiota henkilökysymykseen.

R. Leskinen: Porvarilliset piirit ovat enemmän kiinnostuneita kunnalliseen toimintaan kuin sosialidemokraatit. Eikö Voionmaan opistossa voitaisi enemmän huomioida kunnallista nuorisotoimintaa. Valistustyötä kaivataan meikäläisen jäsenistön keskuudessa enemmän, jotta sosialidemokraattista ainesta saataisiin mukaan kunnalliseen toimintaan.

Puheenjohtaja: Voitaneen rajoittaa puheenvuorot nyt pyydettyihin.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Nokelainen: Käytännölliseen nuorisotoimintaan perehtyneet ja teoreettisen koulutuksen saaneet henkilöt olisi asetettava tasavertaiseksi pätevydestään kunnalliseksi nuorisonohjaajaksi. Voionmaan Opistossa voidaan kiinnittää enemmän huomiota kunnalliseen toimintaan. Kehoitetaan nuorisonohjaajia jatkamaan opiskeluaan Yhteiskunnallisessa Korkeakoulussa.

E. Hänninen: Kajoan muutamiin Kuukkasen esittämiin ajatuksiin, joissa hän esitti hieman puutteellisia tietoja Karhulan kauppalaista ja sen nuorisotyöstä.

Puheenjohtaja: Yleiskeskustelu on päättynyt. Siirrymme käsittelemään esitystä "Kunnallinen nuorisotyö" kohta kohdaltaan. Halutaanko käyttää puheenvuoroja johdantokappaleesta, ellei, niin kohta hyväksyttäneen yksimielisesti. Hyväksytään.

Nuorisotyölautakunnan tehtävät.

Airas: Meidän on vedettävä raja kuntien suorittamalle nuorisotyölle. Esimerkiksi pitäisi saada määräys, että kunnan järjestämiin kilpailuihin saavat osallistua vain nuorisoyhdistysten jäsenet. Nuorisotyölautakuntien tulisi valvoa myös muulla tavoin. nuorten etuja. Ehdotan lisättäväksi si-

vulla 123 olevan ponnien 6 jälkeen kokonaan uuden kohdan:
 "1) sekä toimia paikkakuntansa nuorison etujen ajajana kaikissa sitä koskevissa kysymyksissä."

Puheenjohtaja: Keskustelu on päättynyt. Kohta ja Airaksen tekemä ehdotus lähetettäneen ohjelmavaliokuntaan.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Sosialidemokraatit kunnallisessa nuorisotyössä.

Honkanen: Kunnallisen nuorisotyön levittämistä olisi meikäläisten pyrittävä vastustamaan. Monet sosialidemokraatitkin saattavat tulla sokaistuiksi ns. puolueettomuudella, kun sitä porvariston taholta jatkuvasti syötetään. Ammattipätevyyden ohella on tarpeen huomioida myös puolueen jäsenyys. Kommunistit osoittavat kiitettävää aktiivisuutta erikoisesti apurahojen anomisessa. Meikäläisten tulisi tässä suhteessa ottaa oppia heistä.

W allin: Nuorisotyölautakunnan valinnasta pitäisi saada tieto myös nuorisopiiriin. Ehdotan sivulla 125 olevaa pontta 4 muutettavaksi seuraavasti: "4) lautakunnan valinnan jälkeen tiedoitettava sen kokoonpanosta wworisopiirijärjestön kautta liittoon. . ."

Sjögren: Kunnallisia lautakuntia valittaessa ei ole vierasta myöskään niin sanotut lehmänkaupat, joita joskus ollaan pakoitettut tekemään. Puolueettomuuskin on huomioitava, jos se on tarkoituksenmukaista. Useimmissa kunnissa jaetaan apurahat poliittisten voimasuhteiden mukaisesti.

Rissanen: Yhdyn liittotoimikunnan esitykseen. Koulutus-työn kannalta katsottunakin meille on hyötyä kunnallisesta nuorisotoiminnasta. On huomioitava myös taloudellinen puoli — kuntien myöntämät apurahat nuorisojärjestöille. Tämänkin vuoksi nuorisotyölautakunnat ovat tarpeellisia. Kuntien ei tule kuitenkaan paisuttaa nuorisotoimintaansa vaipahten nuorisojärjestöjen työsaralle.

Puheenjohtaja: Keskustelu on päättynyt. Kohta ja siihen tehdyt muutosehdotukset lähetettäneen ohjelmavaliokuntaan.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Puheenjohtaja: Järjestävän valiokunnan ehdotuksesta pidämme tunnin ruokailutauon. Kokous keskeytettiin klo 12.15.

Kokous jatkui kello 13.15.

Puheenjohtajana Veikko Ruuskanen.

MUUTOS TYÖJÄRJESTYKSEEN.

Hietanen: Järjestävä valiokunta ehdottaa, että hyväksyimme työjärjestykseen seuraavat muutokset: käsitellään työjärjestyksen kohtana 21. valiokunnista palanneita asioita ja sen jälkeen kohtana 22. esitykset 10 ja 11 Asevelvollisuuskysymys ja Asevelvollisten työsuhde, joka vaihtaisi paikkaansa esityksen numero 6, Raittiustyö nuoriso-osastoissa, kanssa. Ehdotetussa muodossa tapahtuisi asioitten käsittely seuraavasti:

21. Valiokunnista palanneita asioita.

22. Käsitellään esitykset n:ot 10 ja 11. Asevelvollisuuskysymys ja Asevelvollisten työsuhde.

23. Käsitellään esitys n:o 9. Koulutusjärjestelmä. |

24. Käsitellään esitys n:o 6. Raittiustyö nuoriso-osastoissa.

25. Käsitellään esitys n:o 12. Nuorten opiskelun tukeminen. Jne. aikaisemmin hyväksytyssä järjestyksessä.

P ä ä t ö s : Järjestävän valiokunnan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

SUOMEN SOS.-DEM. NUORISOLIITON TOIMINTA.

(Kts. alustusvihon sivuja 126—147)

Alustavan puheenvuoron käytti *Antti Hietanen:* Liittotoimikunta on tämän suunnitelman painamisen jälkeen tehnyt kohtaan VIII pari lisäystä, jotka ovat: Jokaisen vuoden

toimintakohteeksi Vihurin levitystyö ja vuodelle 1954 uutenä kohtana maininta: TUL:n liittouhlat.

Käsiteltävää suunnitelmaa laatiessaan piti liittotoimikunta johtavana seuraavaa: Vastaista toimintaa liiton edustajakokouksessa käsiteltäessä tulisi seuraavan edustajakokouksen toiminnasta olla ikäänkuin kartan luontoinen suunnitelma edessämme. Siten valottuisi kauden toiminta kaikilta osiltaan ja niin monilta yksityisiltä toimintakohteiltaan kuin näin aikaisessa vaiheessa suinkin on mahdollista. Näin menetellen olisi myös parhaat takeet siitä, että toimintaa on mahdollista kehittää perusteellisemmalla suunnitelmallisuudella kuin viime vuosina on ollut laita.

Toisena johtavana ajatuksena on suunnitelmaa laadittaessa ollut koulutustoiminnan kehittäminen ja saattaminen nykyistä tärkeämmäksi kohteeksemme. Siinä mielessä on suunnitelmaan sisällytetty eri toimintamme alojen sisällön ja toimenpiteitten määrittelemine, ja tehty näin silloinkin, kun mitään uutta, oleellisesti aikaisemmasta poikkeavaa ei ole esitetty. Tämä on juuri sitä kartoittamista, josta edellä oli puhetta ja eri asioitten selvittelyä sille osalle jäsenistöämme, joka niistä aikaisemmin ei ole ollut selvillä. Koulutustyöme eri muodot ovat suunnitelmassa tärkeällä sijalla. Toivon, että erityisesti niihin käytävissä keskustelussa ja tehtävissä päätöksissä kiinnitettäisiin huomiota.

Puheenjohtaja: Kiitän alustajaa hyvästä alustuksestaan. Alustajan mainitsemat lisäykset hyväksyttäneen toimintatapahtumiin. Esitys ja siihen liittyvä alustus käsiteltäneen siten, että ensin suoritamme yleiskeskustelun ja sen jälkeen käsittelemme sen kohta kohdaltaan.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Yleiskeskustelu.

Hurri: Oikeastaan asiat, joista haluan puhua, ovat yksityiskohtia, mutta sallittaneen minun käyttää puheenvuoroni

siitä huolimatta. Meidän olisi päästävä selville siitä, mitä nuoriso haluaa, miten se erikoisesti nuorison vapaa-ajan käyttöön ja järjestötoimintaan suhtautuu. Ehdotan, että sivulla 128 olevan ponnien 2 toiseksi lauseeksi tai kokonaan uudeksi ponneksi otetaan: *"Liitto pyrkii joko yksin tai yhdessä muiden työväen nuorisjärjestöjen kanssa suorittamaan laajan ja perusteellisen tutkimuksen nuorison vapaa-ajan vietosta ja suhtautumisesta järjestötoimintaan."* Lisäisin sivulla 133 olevaan ponteen 3 seuraavaa: *"... Kysymysten käsittelyyn ja omien nuoriso-osastojen sekä paikallisten puolue-elinten..."* Ilman tätä lisäystä on ponsi hieman ontuva Toimintatapahtumiin vv. 1953—56 lisäisin: *"Toimintatapahtumiin aikanaan lisättäisiin sopivina ajankohtina pidettävät nuorison sosiaalisia ja poliittisia kysymyksiä käsitteleviä erikoiskokouksia ja päiviä."*

Toimintasuunnitelmassa ei ole jätetty Vihuria sen vuoksi viimeiseksi, että se olisi vähäarvoisin. Toivoin lehdestä runsasta keskustelua toimintakertomusten käsittelyn yhteydessä. Tulkitsin hiljaisuuden siten, että lehden asun muutokseen oltiin tyytyväisiä. Lehdelle täytyy luoda sellainen jालansija, että sen jokainen numero on keskustelun ja kiinnostuksen kohteena. Meillä on suunnitelmia lehden edelleen kehittämiseksi, mutta näitä suunnitelmia ei voida toteuttaa, ellei lehti saa kentän jakamatonta tukea osakseen.

P. Virtanen: Meidän pitäisi kiinnittää enemmän huomiota koulutustoimintaan. Ohjaajakoulutuksessamme on ilmennyt vajavaisuutta, erikoisesti maaseudulla tämä on huomioitu. Toimintasuunnitelmassa on piirijärjestöjen osuus koulutustoiminnassa kokonaan syrjäytetty. Olemme Turun piirissä sitä mieltä, että piirijärjestön kursseille on helpompaa saada osanottajia kuin kauas kotipaikkakunnalta järjestettäville kursseille, esimerkiksi Voionmaan opistolle. Ratkaisevaa on myös, että tällöin päästään lähemmäksi koulutettavaa henkilöä. Ohjaajan on helpompi suorittaa henkilökohtaista ohjausta. Tulen tekemään yksityiskohtaisessa käsittelyssä muutosehdotukset asianomaisiin kohtiin.

Airas: On totta, että piirijärjestöjen osuus on tärkeä, mutta piirien toimihenkilöt ovat niin kiinni muissa tehtävissään, että heille ei jää riittävästi aikaa koulutustyölle. Tämän vuoksi olisi tarpeellista saada -jokaiseen ^piiriin palkattu toimihenkilö. Piirit eivät kuitenkaan selviä taloudellisesta rasituksesta ilman liiton tukea. Jättäisin uuden liittotoimikunnan tehtäväksi harkita keinoja, eikö liitto voisi palkata lisää järjestöohjaajia. Liittotoimikunnan jäsenten toivotaan käyvän myös runsaammin kentällä. Leirikursseja pidän onnistuneena koulutusmuotona.

Arjavirta: Keventäisin hieman piirijärjestöjen osuutta ehdottamalla sivulla 127 alkavaan ponteen seuraavaa muutosta: "1) Osastot ovat liiton perusta, jonka lujittamiseksi kaiken toimintamme on kohdistuttava. Osastojen ohjaustyössä on piirijärjestöjen toiminnalla huomattava merkitys. Piiritöimikuntien ..." Sivulla 135 olevan kohdan "Jäsenistön koulutus" ensimmäisen kappaleen viimeistä lausetta tekisi mieli myös remontteerata, niin että ajanvietetyyliin käytettäisiin tarkoituksenmukaisia muotoja, ei tinkien ajanvietesisällöstä. Kannatan Hurrin ehdotusta tutkimuksen suorittamiseksi, meidän täytyy tietää mikä nuorisoa kiinnostaa.

Kurssitoiminta ei ole oikotie osastojen toiminnan vilkastumiseen. Tapahtuu usein, että kurssin käynyt katoaa välittömästi osaston toiminnasta. Kursseille lähtevät henkilöt olisi valittava huolella, silmällä pitäen osaston toimintaa. Kokonaan eri asia on ne osastot, joissa toiminta on kokonaan lamassa. Niistä täytyy ottaa kursseille kaikki ne, jotka ovat halukkaita lähtemään.

Puheenjohtaja: Yleiskeskustelu on päättynyt. Keskustelussa tehdyt muutosehdotukset lähetettäneen järjestöasiain valiokuntaan.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Yksityiskohtainen

käsittely.

Johdantokappale hyväksyttiin keskustelutta.

I Yleisiä "havaintoja.

Saarinen: Toiminnan tehostamisen lisäksi on kiinnitettävä huomiota toiminnan laajentamiseen. Tampereen piirissä emme voi perustaa uusia osastoja, mutta monille paikkakunnille saisimme työväenyhdistyksen nuorisajaoston toimintaan. Näitten jaostojen suhde liittoon pitäisi selventää. Nykyisin jaostojen jäsenmaksut maksetaan puolueelle. Nuorisoliiton edustajakokouksiin jaostoilla ei ole oikeutta lähettää edustajiaan. Puolue voisi auttaa tässä suhteessa maksamalla määrätyn määrän jäsenmaksuja nuorisoliitolle niitten jäsenten osalta, jotka ovat nuorisajaostojen jäseniä. Ehdotan, että liittotoimikunta neuvottelujen avulla pyrkisi sopimaan tästä asiasta puoluetoimikunnan kanssa.

Hietanen: Saarisen ehdotus ei ole hyvä, sillä sen toteuttaminen käytännössä tuottaa monia vaikeuksia. On parempi perustaa itsenäisiä osastoja, jolloin päästään jäsenmaksuistakin halvemmalla. Jaostojen toiminta ei eroa osaston toiminnasta niin suuressa määrin, että olisi huomattavasti helpompaa perustaa jaostoja kuin osastoja.

Arjavirta: Uudistan yleiskeskustelussa tekemäni ehdotuksen ponnien 1 muuttamiseksi. Esitetyssä muodossa siinä on aivan liiaksi toistettu "toiminta" sanaa ja lisäksi piirijärjestön toiminnalla ei ole osastoille ratkaisevaa, vaan melkoinen merkitys. Täsmentäisin vielä ponnien 2 sanontaa: "2) Toimintamme kohentumisen edellytyksenä on sen rakentuminen olemassa oleviin mahdollisuuksiin perustuvan suunnitelmallisuuden ja . . ." Kolmas ponsi voidaan sanoa myös lyhyemmin ja ytimekkäämmin, ehdotan seuraavaa muotoa: "3) Aatteellinen innostus on aina ollut toimintamme perustana. Tämän vuoksi on aatteellisuuden syventäminen liiton kehityksen tärkeimpiä tekijöitä."

Puheenjohtaja: Keskustelu on päättynyt. Kohta ja siihen tehdyt muutosehdotukset lähetettäneen järjestöasiain valio-kuntaan.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

// *Poliittiset taistelutehtävät.*

Halonen: Olen toiminut Helsingissä puoluväen keskuudessa osapalkkaisena kenttämiehenä. Minulta on usein kysytty, miksi nuoriso niin laimeasti osallistuu vaali- ym. taistelutoimintaan. Luotan siihen, että asiaan saadaan nyt parannusta alustuksessa olevien ponsien mukaisesti. Toinen, periaatteellisuusluontoinen, puolutehtävä on aatteellisen valistuksen levittäminen nuorison keskuuteen. Työtä on tältä osalta kyllä tehtykin, mutta haluan tässä yhteydessä vielä sen merkitystä korostaa. Sivulla 130 mainitaan nukkuvien puolueesta. On surkea asia, että se pitää nuorison kohdalta täysin paikkansa. Omien miestemme saaminen kunnallisiin tehtäviin käy päinsä vain siten, että kaikki meikäläiset osallistuvat aktiivisesti vaalityöhön ja käyvät äänestämässä.

Arjavirta: Tekisin pienen muutoksen sivulta 131 alkaen pöytäkirjan 3. Siinä puhutaan puolueen jatkuvasta kehityksestä, eikä olisi parempi puhua sosialidemokratiasta. K.o. kohta pöytäkirjasta kuuluisi näin: "...toimintaan .varmistaa .seen siten *sosialidemokratian* jatkuvan kehityksen . . ."

Puheenjohtaja: Keskustelu on päättynyt. Kohtaan ei ole tehty muita muutosehdotuksia kuin Arjavirran ehdotus. Se voitaneen hyväksyä ilman valiokuntaan lähettämistä. Muilta osiltaan kohta hyväksyttäneen liittotoimikunnan esittämässä muodossa.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti. Kohta "II Poliittiset taistelutehtävät" loppuun käsitelty.

III *Poliittiset nuorisokysymykset.*

Puheenjohtaja: Yleiskeskustelussa teki Hurri pöytäkirjan 3 muutosehdotuksen. Kohta ja Hurrin ehdotus lähetettäneen järjestöasiain valiokuntaan.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

IV Kansainväliset suhteet.

Wiksteu: Kommunisteillamme on usein esiintymistyhmiä Itä-Euroopan maista. Voisimme vastapainoksi kutsua esimerkiksi tyrolilaisia lauluryhmiä vieraaksemme.

Puheenjohtaja: Keskustelu on päättynyt. Kohtaan ei ole tehty varsinaisia muutosehdotuksia, joten se voitaneen hyväksyä liittotoimikunnan esittämässä muodossa.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti. Kohta "IV Kansainväliset suhteet" loppuun käsitelty.

V Koulutustoiminta

Nokelainen: Ilolla totean, että työväen henkiset kansanopistot on otettu tähän kohtaan mukaan. Läheisin meille on Väinö Voionmaan Opisto. Sen oppilaitten keski-ikä vastaa osastojemme jäsenten ikää, ja opetusohjelmassa on osatotyötä lähellä olevia aineita. Työväenkansanopistot eroavat siinä porvarillisista opistoista, että niiden kasvatuspäämääränä on: yhteiskunnallisesti valveutunut kansalainen. VVO:n oppilaista on 2/3 nuorisoliittolaisia ja opisto pyrkii palvelemaan luonnollisesti oppilaittensa enemmistön tarvetta. Oppilaista jää noin 60—70 % järjestöjen pariin. Mutta tästä huolimatta ei voida sanoa opistoa luonteeltaan poliittiseksi. Opisto on opetusohjelmaltaan työväenhenkinen. Opistot eivät pysty yksin ratkaisemaan liiton koulutustarvetta, ne kasvattavat muun ohella liitolle toimintakykyisiä henkilöitä.

• VVO on toiminut vasta 2 vuotta, joten ei vielä voida arvioida sen merkitystä nuoriso- ja työväenliikkeelle. Arvosteltaessa on muistettava, että kaikilla kursseilla on määrätty hukkaprocentti. Lyhyillä kursseilla se on 30—40 prosenttiin. Mutta nyt jo voimme todeta opiston toiminnasta seuraavat myönteiset seikat: 1. Nuoret ihmiset saadaan

innostumaan jatkuvaan opiskeluun. 2. Olemme onnistuneet herättämään nuorissa kiinnostuksen persoonallisuuden kasvattamisesta. 3. On pystytty vapauttamaan nuoria itsekeskeisyyden kahleista ym. estoista. 4. Tärkeintä on ollut se, että on onnistuttu osoittamaan nuorille tie yhteiskunnalliseen toimintaan.

Paljon keskustelua on aiheuttanut VVO:n ja liittomme väliset suhteet. On esitetty kaksi näkökohtaa: 1. suhteiden on oltavat läheiset ja kiinteät ja 2. opiston on oltava työväenhenkinen, mutta ei enempää. Jos viimeksimainittua kantaa yleisemmin kannatetaan, emme lopulta enää saa opistoon oppilaita. Meidän pitäisi asettaa liitolle velvoituksia opistoa kohtaan. Liiton tehtävänä tulisi olla: 1. kiinnostuksen herättäminen opistoa kohtaan, 2. opiston tunnetuksi tekeminen, järjestämällä siellä kaikki mahdolliset kurssit ja muut tilaisuudet, sekä 3. liiton tehtäviin kuuluu oppilaitten hankkiminen opistoon.

Molempipuoliset suhteet täytyy säilyä niin hyvinä, että ilman sitaatteja voimme sanoa opistoa työläisnuorison omaksi opinahjoksi.

P. Virtanen: Meillä ei ole kylliksi kykeneviä ohjaajia — ainesta meillä kyllä olisi riittämiin saakka. On selvää, kuten Arjavirta sanoi, että kurseille lähtijät on huolella valittava. Yleiskeskustelussa käyttämäni puheenvuoroon viitaten ehdotan sivulla 138 olevaan ponteen 5 liitettäväksi tai kokonaan uudeksi ponneksi seuraavaa: *"Ohjaajakoulutuksen tehostamiseksi järjestetään myös piirijärjestöjen puitteissa liiton tukemana osasto-ohjaajakursseja ja muuta tarkoituksenmukaista koulutustoimintaa."*

Arjavirta: Teen muutosehdotuksen sivulla 138 olevaan pontteen: *"5J Liiton järjestämä kurssitoiminta tuottaa parhaan tuloksen silloin, kun kursseille valitut osastotoiminnassa ovat osoittautuneet kyvykkäiksi ja halukkaiksi suunnitelmien laatijoiksi ja toteuttajiksi. Tällaisten henkilöiden kouluttamisen tieltä on osastojen ja piirijärjestöjen pyrittävä raivaamaan kaikki esteet."*

Puheenjohtaja: Keskustelu on päättynyt. Kohta ja siihen tehdyt muutosehdotukset lähetettäneen järjestöasiain valiokuntaan.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

VI Retkeily-, leiri- ja urheilutoiminta.

Hellman: Eikö liitto yhdessä TUL:n kanssa voisi järjestää retkeily- ja urheilutoimintaa. Pitäisi järjestää myös yleisurheilussa liiton mestaruuskilpailut, joihin osallistuisivat piirikunnallisten kilpailujen 3 parasta.

Hovi: Meillä ei ole syytä ryhtyä laajentamaan liiton toimintaan yleisurheilua. Meille riittää erilaiset pallopelit, kuten lento- ja sulkapallopelit, pöytätennis yms.

Puheenjohtaja: Keskustelu on päättynyt. Hellmanin tekemää ehdotusta ei ole kukaan kannattanut, joten kohta voitaneen hyväksyä muutoksitta liittotoimikunnan esittämässä muodossa.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti. Kohta "VI Retkeily-, leiri- ja urheilutoiminta" loppuun käsitelty.

VII. Juhla- ja ohjelmatoiminta.

P ä ä t ö s : "VII Juhla- ja ohjelmatoiminta" hyväksyttiin keskustelutta.

VIII Toimintatapahtumat vv. 1953—56.

Puheenjohtaja: Yleiskeskustelussa teki Hurri lisäyksen toimintatapahtumiin. Kohta ja Hurrin ehdotus lähetettäneen järjestöasiain valiokuntaan.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

/X Nuoret Kotkat.

Sulonen: Toivon, että toimintasuunnitelman tämä kohta käsitellään eräänä tärkeimpänä kohtana. Meillä on riittävästi kokemuksia siitä, että nuorista kotkista saadaan parhaita nuorisoliittolaisia, meidän työmme jatkajia. Hyväksyessään kohdan ja siihen liittyvät ponnet asettavat nuorisoliittolaiset itselleen määrättyjä velvollisuuksia. Erikoisesti haluaisin korostaa pontta 3, sillä maaseutu tarjoaa kotkatoiminnalle suhteellisesti paremmat mahdollisuudet kuin varsinaiselle nuorisotoiminnalle.

Puheenjohtaja: Keskustelu on päättynyt. Kohtaan ei ole tehty yhtään muutosehdotusta, joten se voitaneen hyväksyä liittotoimikunnan esittämässä muodossa.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti. Kohta "IX Nuoret Kotkat" loppuun käsitelty.

X Nuorten Puolesta.

Fredriksson: Käsittelimme Helsingin" Sos.-dem. Nuorisoyhdistyksessä alustusta ja totesimme, että ponnessa "velvoitetaan" nuorisoliittolaiset liittymään Nuorten Puolesta yhdistyksiin. Tällainen velvoitus ei ole jokaisen kohdalta mahdollista toteuttaa, sillä osastoissa on lukuisasti sellaisia jäseniä, joilla on kovin pienet tulot tai ei laisinkaan, kuten esimerkiksi koululaiset ja muut opiskelijat. Ehdotan, että sana "velvoitetaan" muutetaan sanaksi "kehoitetaan", jolloin ponnin toisen lauseen alku kuuluisi: "Siksi kehoitetaan jokainen..."

Fanni Front: Maaseudulla kärsii toimintamme rahan puutteesta. Rahaa me kaikki odotamme Nuorten Puolesta yhdistyksiltä. Ne ovat niitä elimiä, joiden avulla saamme laaditut ohjelmat — ennenkaikkea maaseudun toimintaohjelmat — toteutetuksi. Tästä syystä vastustan jyrkästi "velvoitetaan" sanan muuttamista lievemmäksi sanaksi "kehoitetaan". Meillä Jyväskylän piirissä tukee Nuorten Puolesta

toimintaa "ukko" piiri. Olemme saaneet mm. ns. narikka-markan, joka merkitsee sitä, että kaikista Jyväskylän työväentalolla pidetyistä tilaisuuksista saamme vaatesäiliöön jätetyistä vaatteista yhden markan. Ehdottaisin kohtaan lisättäväksi uudeksi ponneksi: "2) Nuorten Puolesta järjestöön on pyrittävä saamaan jäseniksi myös sos.-dem. puolueen ja Sos.-dem. Naisliiton alaiset järjestöt ja jäsenet ja näiden olisi kaikella mahdollisella tavalla tuettava Nuorten Puolesta toimintaa."

Airas: Nuorten Puolesta toiminta rullaa myös Mikkelin piirissä, alussa tosin on ilmennyt eräitä vaikeuksia. Mutta uskon, että vaikeudet voitetaan valistustyön avulla. Olisi hyvä, jos kaikki puoluetoimitsijat saataisiin liittymään Nuorten Puolesta Yhdistyksiin. Tämä voisi tapahtua puoluetoimiston velvoituksella.

Puheenjohtaja: Keskustelu on päättynyt. Kohta ja siihen tehdyt muutokset lähetettäneen järjestöasiain valiokuntaan.

P ä t t ö s : Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

XI Vihuri.

Rautsiala: Tuntuu siltä, että suurin osa kokousedustajista oo Vihurin asiamiehiä. Tämä ei ole yksinomaan myönteistä. Pitäisi saada asiamiehiä muualtakin kuin osastojen keulakuvista. Asiamiehet vaihtuvat aivan liian usein, osastotoimitsijoitten mukana.

Ilmoittaminen Vihurissa on halpaa, 12 mk/mm. Osastot käyttävät huonosti tätä tilaisuutta hyväkseen. Jos lehdessä oleviin liikkeiden ilmoituksiin liittyy kuponki, käyttäkää Vihurin kuponkia tavaroita tilatessanne.

Ajankohtaisia tehtäviä on puolivuositilausten uusiminen ja vaalinumeroitten sekä vaihtosivujen suunnitteleminen. Näistä tulee kuitenkin osastoille tarkemmat ohjeet.

Syksyn levityskilpailusta ei ole vielä suunnitelmia. Kuitenkin tullaan toimimaan kiinteässä yhteistyössä liiton toi-

mikunnan kanssa. Meidän on päästävä siihen, että jokaisella nuorisoliittolaisella on tunnossaan vastuu lehdestä.

Honkanen: Vihuri on muuttunut edukseen. Lehden nimen muutos oli onnistunut, koska nimellä ei tehdä politiikkaa. Viime numerossa näimme kuitenkin ruskeata paperia, joka huonontaa kuvien ja muuta graafista asua. Vihuria emme halua huonontaa viikkolehden tasolle. Hinnan muutosta en ihmettele, sillä olen hiukan perillä tällaisista asioista. Nuorisoliittolaisten pitää huolehtia tilaus- ja ilmoitushankinnasta.

Lehden julkaiseminen nykyisin on liikeasia, ei riipu yksin ihanteista, vaan kylmistä markoista. Kun olemme huolehtineet lehden levikistä ja ilmoituksista, meillä on oikeus esittää Vihurille vaatimuksiamme.

Hovi: Konkreettisena ehdotuksena esitän, että kokousedustajat hankkivat uusia tilauksia, entiset asiamiehet 5, muut 10—20 kpl.

Puheenjohtaja: Keskustelu on päättynyt. Kohtaan ei ole tehty varsinaisia muutosehdotuksia, joten se hyväksyttäneen liittotoimikunnan esittämässä muodossa. Samoin hyväksyttäneen Hovin tekemä konkreettinen ehdotus.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti, samoin Hovin tekemä ehdotus. Kohta "XI Vihuri" loppuun käsitelty.

MAASEUTUOSASTOJEN TOIMINTAOHJELMA' JA KOTISEUTUTYÖ.

(Kts. alustusvihon sivuja 148—157 sekä 163—164)

Alustavan puheenvuoron käytti *Pentti Iivari*: Tänäpä käsitteimme jo ns. maaseudun periaateohjelman. Nyt meillä on esillä toinen ohjelma, menettelytapaohjelma. Esityksen tarkoituksena on vetää suuntaviivat maaseudun osastojen käytännölliselle työlle. On luonnollista, että se ei voi olla täydellinen, sillä esityksemme on tarkoitettu yleisohjeiksi, joita tulee soveltaa kunkin paikkakunnan olosuhteisiin. Vaikka

esitys on eräänlainen synteesi, olemme pyrkineet luomaan siitä kuitenkin sellaisen, että se sopii meidän liittomme kasvatuspäämääriin.

Meidän on suruksemme todettava, että otteemme on jos-sain määrin hellinnyt maaseutuun ja sen asukkaisiin. Osas-tokartassa on aivan liiaksi tyhjiä alueita eri puolilla maa-seutua. Sanoisin kuitenkin, että maaseudulla meillä on ole-massa monia mahdollisuuksia, kunhan osaamme käyttää ne hyväksemme. -Ehkä emme ole lähestyneet maaseudun väes-töä oikealla tavalla. Sosialidemokratia on ehkä aivan liiaksi tyrkittänyt maaseudulle kylmän virallisia teoreettisia oh-jelmia, unohtaen siellä elävän ihmisen.

Toimintamuotomme ovat kangistuneita. Järjestötoimin-nassa olemme kovin jäykkiä ja virallisia. Korostamme kai-kin tavoin järjestöemme poliittista luonnetta. Kuitenkin eri-laiset tutkimukset ovat osoittaneet, että se nuoriso, joka on ulkopuolella järjestötoimintamme, suhtautuu useimmiten melkein-pä vihamielisesti kaikkea poliittista kohtaan. Meidän on siis otettava oppia kaikesta tästä ja pyrittävä saamaan työhömmme siinä tarvittavaa lämpöä ja lähestyttävä maa-seudun asukkaita monien vaikeuksien ja puutteiden keskellä elävinä ihmisinä. Lopuksi tekisin pienen muutosehdotuksen sivulla 156 olevan ponnien ensimmäiseen lauseeseen: "... lii-ton edustajakokouksessa, kuitenkin niin, että liittotoimikun-nalla on mahdollisuus täydentää keskustoimikuntaa tarpeen vaatiessa. Keskustoimikuntaan valitaan yksi varsinainen ja..." Loppu ponnesta jäisi entiselleen.

Puheenjohtaja: Kiitän kokouksen puolesta alustajaa. Suo-ritamme ensin yleiskeskustelun, sen jälkeen käsittelemme esitykset kohta kohdalta.

Yleiskeskustelu.

P. Virtanen: Toimikunta on tehnyt hyvää työtä. Koros-tan II luvussa mainittua kunnalliskasvatusta. Meidän tulee toimia siten, että saamme "maaseudulla lisää vaikutusvaltaa

kunnallisten asioiden hoidossa. Tärkein työkenttämme on varhaisnuorisotyö. Meidän on huomioitava myös urheiluseurojen suorittama kasvatustyö. Kommunistien hallitsemissa urheiluseuroissa varhaisnuorisotyön ohjaaja tekee systemaattista kommunistista kasvatustyötä. Tämän olemme havainneet mm. Salossa, jossa kommunistit kasvattavat tällä tavoin kotikaikäisiä tyttöjä ja poikia. En usko, että onnistumme, jos haalimme osastojen jäseniksi eri kylistä yksinäisiä jäseniä. Toimintamme jää tällöin hajanaiseksi ja siihen ei saada riittävää tehokkuutta. En lainkaan epäile onnistumista, vaikka valittaisiinkin Keskustoimikunta liittokokouksessa, mutta en myöskään vastusta toisenlaista menetelyä.

Vatanen: Maaseudulla on kulttuuri- ja ohjelmatoiminnalla suuri merkitys, sitä ei sovi lainkaan väheksyä. Kaikki tämä mikä on laadittu paperille, ei vielä johda mihinkään tuloksiin, eltemme kykene soveltamaan sitä käytäntöön. Keskeiseksi kysymykseksi muodostuu organisation luominen maaseudun olosuhteisiin soveltuvaksi. Meidän pitää saada — mahdollisesti yhteistyössä joidenkin suurten keskusjärjestöjen kanssa — palkatuksi maaseututyötämme hoitamaan oma henkilö, joka tuntee maaseudun ja siellä vallitsevat olosuhteet. Nykyisillä liiton voimilla emme pääse työssämme kovinkaan pitkälle.

Puheenjohtaja: Keskustelu on päättynyt. Siirrymme käsittelemään esityksiä "Maaseutuosastojen toimintaohjelma" ja "Kotiseututyö" kohta kohdalta.

Maaseutuosastojen toimintaohjelma. .

Puheenjohtaja: Esitys voitaneen hyväksyä muilta osiltaan esitetyssä muodossaan, paitsi liivarin tekemä muutosehdotus, joka lähetetään maaseutuasioiden valiokuntaan.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kotiseututyö.

Tauren: Kotiseututyö ei ole enää vierasta' kaikille osastoille, esimerkiksi Kalannin osastossa sitä on jo harrastettu. Työmme kohteena tulee luonnollisesti olla mm. paikallisen työväenyhdistyksen historia: työväentalon rakennusvaiheet jne. Meillä on runsaasti aineistoa ja vanhoja veteraaneja, jotka muistavat työväenjärjestötoiminnan alkuaikojen tapahtumia. Meidän tehtävänä on huolehtia, että tämä vielä saatavissa oleva arvokas aineisto ei pääse hukkumaan, vaan> tulee talletettua jälkipolvien tutkittavaksi. Voionmaan opistossa mm. voitaisiin tehdä tutkielmia tämänlaatuisista kotiseututyöhön liittyvistä aiheista. Työväen Arkisto ottaisi varmaan mielellään talletettavakseen kaikki työväenliikettä koskevat kirjoitukset ja tutkimukset. Työhön olisi kuitenkin ryhdyttävä viipymättä, sillä tutkimusaineisto katoaa vähitellen meidän käytettävistämme.

Puheenjohtaja: Keskustelu on päättynyt. Esitykseen ei ole tehty mitään muutosehdotuksia, joten se ja liittotoimikunnan lausunto voitaneen hyväksyä esitetyssä muodossaan.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan esitys hyväksyttiin yksimielisesti. Esitys numero 8 "Kotiseututyö" loppuun käsitelty.

VALIOKUNNISTA PALANNEITA ASIOITA.

Kokouksen julkilausuma.

Kuukkanen: Menettelytapavaliokunta on laatinut julkilausumaehdotuksen, joka on jaettu monistettuna kokousedustajille. Se perustuu Tiaisen tilannekatsaukseen, jonka näkemystä julkilausumassa on terästetty. Siinä korostetaan pysymistämme sosialistisilla linjoilla. Päivän politiikkaa on katsottu käytännön näkökulmasta. Ehdotan, että kokous voisi hyväksyä tämän julkilausuman.

P ä ä t ö s : Menettelytapavaliokunnan ehdotus julkilausumaksi hyväksyttiin keskustelutta. (Katso liitettä n:o 4).

Ohjelmavaliokunnan mietintö esitykseen n:o 1.

"Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton periaateohjelma."

Arjavirta: Valiokunta on käsitellyt periaateohjelmaan tehtyjä muutosehdotuksia ja esittää kantanaan seuraavaa:

Moilasen ehdotusta, että hyväksyisimme liiton periaateohjelmaksi Puolueen ohjelman (kts. pöytäkirjan sivua 16) ei kukaan kannattanut, joten se raukeaa.

Keskustelussa Tiitinen ilmoitti luopuvansa omasta esityksestään ja yhtyvän Hovin ehdotukseen (kts. pöytäkirjan sivua 18). Valiokunta katsoo, että lausetta esitetyllä tavalla muutettaessa jätettäisiin sosialisointi kaikilla elinkeinoelämän aloilla ja kaikissa yrityksissä riippuvaksi vain soveliaasta ajankohdasta, mutta ei sen ohella myös muista tarkoituksenmukaisuusnäkökohdista. Kun tämä ei ole sopu-soinnussa ohjelman yleisen hengen kanssa, valiokunta esittää muutosehdotuksen hylättäväksi.

Rissanen on esittänyt, että sivulle 107, toisen kappaleen ensimmäisen virkkeen jälkeen lisättäisiin lause (kts. pöytäkirjan sivua 16). Valiokunta esittää muutosehdotuksen hyväksyttäväksi.

P. Virtanen on esittänyt muutettavaksi sivulla 107, viimeisessä kappaleessa olevaa lausetta, joka alkaa sanoilla "Jos koko maailmaa..." (kts. pöytäkirjan sivua 18). Valiokunta katsoo, että liittotoimikunnan ehdotuksessa olevassa muodossaan, jossa puhutaan vain maailmanrauhan turvaamisesta kyseisten järjestelyjen avulla, tämä lause on vajavainen ja vajavaisuudessaan omiaan johtamaan ajatukset sotilaallisiin liittoutumiin. Valiokunta katsoo, että kansamme on oltava valmis tinkimään valtiollisesta itsemääräämisoi-keudesta myös yleisen hyvinvoinnin kohottamiseksi maailmassa. Tästä syystä valiokunta ehdottaa, että tämä lause muutettaisiin kuulumaan seuraavalla tavalla: "... , jonka tarkoituksena on maailmanrauhan turvaaminen ja yleisen hyvinvoinnin kohottaminen, on myös meidän

kansamme oltava valmis tinkimään valtiollisesta itsemääräämisoikeudestaan."

Keskustelu.

Airas: Sivulla 107 oleva lause, jossa puhutaan valtiollisen itsemääräämisoikeuden tinkimisestä, ei tyydytä allekirjoittanutta, se jättää edelleen liian paljon varaa meille epäedullisille tulkinnoille. Ehdotan, että tämä kohta palautetaan takaisin valiokuntaan.

Hietanen: En voi hyväksyä Airaksen kantaa, ehdotan, että kohta hyväksytään valiokunnan esittämässä muodossa.

P. Virtanen: Viitataan lähete keskustelussa käyttämäni puheenvuoroon ja kannatan Airasta, että kohta, jossa puhutaan itsemääräämisoikeudesta, palautettaisiin takaisin valiokuntaan, joka harkitsisi uudelleen tekemääni ehdotusta ko. lauseen sanamuodoksi.

Arvola: Kannatan myös Airaksen ja P. Virtasen ehdotusta.

Arjavirta: Asia tuskin muuttuisi Airaksen haluamaan muotoon, vaikka kohta palautettaisiinkin takaisin valiokuntaan, sillä valiokunta on yksimielisesti esityksensä takana.

• *Wiksten:* Kannatan P. Virtasen ehdotuksen hyväksymistä. Se merkitsee kompromissin hyväksymistä.

Hietanen: En voi liittotoimikunnan ja periaateohjelmakomitean jäsenenä hyväksyä ehdotettua muutosta. Se merkitsee ratkaisevaa huononnusta asiassa, joka on meille arvokysymys.

P. Virtanen: Meillä ei ole syytä pelätä kommunistien arvostelua, vaikka hyväksyisimmekin lievemman sanonnan, mutta hylkäämällä sen jätämme porvareille tilaisuuden pitkälle meneville tulkinnoille, joita he tulevat käyttämään meitä vastaan. Olen valmis hyväksymään valiokunnan ehdotuksen muulta osaltaan, kun virkkeen lopussa olevat kolme viimeistä sanaa "...tinkimään valtiollisesta itsemääräämisoikeudesta." muutetaan "...toimimaan tämän tarkoi-

tuksen toteuttamiseksi." Tämä muutos ei muuta lainkaan ohjelman periaatteellista sisältöä, eikä jätä sijaa pitkälle venymissektorille. Ellei tätä hyväksytä, en tiedä miten selostamme ohjelmamme kentällä. Jos kokous hyväksyy valiokunnan kannan, tulen jättämään pöytäkirjaan eriävän mielipiteeni.

Haapala: Kannatan valiokunnan esitystä.

Varjola: On aivan eri asia tinkiä valtiollisesta itsenäisyydestä kuin valtiollisesta itsemääräämisoikeudesta. Ihmettelen tätä kokousta, joka taputti käsiä Viljo Virtaselle, kun hän puhui peittelemättömästä värin tunnustamisesta kunnallispolitiikassa. Nyt kokous ei uskalla tunnustaa väriään periaateohjelman kohdassa, josta ilmenee meidän sosialistisuu-temme mitä selvimmin.

Airas: Olen P. Virtasen ehdotuksen kannalla, koska on aivan eri asia keskustella kentällä vastustajiemme kanssa periaateohjelmasta kuin täällä kokouksessa olevien sosiaalidemokraattien, jotka ymmärtävät ohjelman tarkoituksen, eivätkä pyri sitä tietoisesti vääristelemään. Tiedän tämän, koska olen joutunut kentällä — erikoisesti maaseudulla — tappelemaan vastustajiemme kanssa.

Wiksten: Kiistelemme neljästä sanasta "tinkimään valtiollisesta itsemääräämisoikeudestaan", jos luovumme niistä tulee ohjelmasta propagandallisesti parempi ja helpompi selostaa vastustajillemme.

Arvola: Olen samaa mieltä kuin Virtanen ja Airas, ei kannata pitää tiukasti kiinni sanoista, jotka jättävät tulkinnan varaa ohjelmaan ja ovat vaikeat selostaa kentällä. Yhdyn Virtasen kantaan.

Hietanen: Sana "arvokysymys" on helppo kääntää "arvovaltakysymykseksi", jos halutaan olla ilkeitä. Ehdotan, että nyt hyväksymme periaateohjelman muilta osiltaan liittotoimikunnan ja ohjelmavaliokunnan esitysten mukaisena, paitisi tämä kiistanalainen kohta, sivulla 107, joka palautettaisiin takaisin ohjelmavaliokuntaan.

Puheenjohtaja: Keskustelu on päättynyt. Voitaneen hyväksyä Hietasen tekemä ehdotus. |

P ä ä t ö s : Hietasen ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Puheenjohtaja: Kokous päättyy tältä päivältä. Kokousta jatketaan huomenna kello 8.00.

Toinen kokouspäivä päättyi kello 17.00.

KOLMAS KOKOUPÄIVÄ.

Kokous jatkui 24. 5. 1953 kello 8.00.

Puheenjohtajana Pekka Virtanen.

NIMENHUUTO.

Liiton sihteeri Antti Hietasen suorittamalla nimenhuudolla todettiin kokousedustajien läsnäolo.

MUUTOS TYÖJÄRJESTYKSEEN.

Hietanen: Järjestävän valiokunnan, puolesta ehdotan, että pyrimme saamaan kokouksen päätökseen tänään kello 11 mennessä. Tämä edellyttää, että puheenvuoroissa tuodaan vain oleelliset ja päätökseen vaikuttavat seikat esille.

Eilen työjärjestykseen hyväksytyn muutoksen mukaisesti pitäisi nyt ottaa käsiteltäväksi esitykset n:ot 10 ja 11 "Asevelvollisuuskysymys" ja "Asevelvollisten työsuhte". Järjestävä valiokunta ehdottaa, että nämä esitykset siirretään käsiteltäviksi valiokunnista palanneitten asioitten jälkeen. Asioiden käsittely tapahtuisi ehdotetun muutoksen mukaisesti seuraavassa järjestyksessä:

22. Käsitellään esitys n:o 9. Koulutusjärjestelmä.
23. Käsitellään esitys n:o 6. Raittiustyö nuoriso-osastoissa.
24. Käsitellään esitys n:o 12. Nuorten opiskelun tukeminen.

28. Käsitellään valiokunnista palanneita asioita.

29. Käsitellään esitykset n:ot 10 ja 11. Asevelvollisuus-kysymys ja Asevelvollisten työsuhde.

Jne. aikaisemmin hyväksytyssä järjestyksessä.

P ä ä t ö s : Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

KOULUTUSJÄRJESTELMÄ.

(Kts. alustusvihon sivuja 165—166).

P ä ä t ö s : Esitys hyväksyttiin keskustelutta.

RAITTIUSTYÖ NUORISO-OSASTOISSA.

(Kts. alustusvihon sivuja 158—160).

P ä ä t ö s : Esitys ja siihen liittyvä liittotoimikunnan lausunto hyväksyttiin keskustelutta.

NUORTEN OPISKELUN TUKEMINEN.

(Kts. alustusvihon sivuja 172—174).

Fredriksson: Helsingin Sos.-dem. Nuorisoyhdistyksen tarkoituksena on ollut saada liiton edustajakokous määrittelemään selvästi kantansa suhtautumisessamme Opintorahastoyhdistys Tuki r.y.:n toimintaan. Kuten alustuksessakin sanotaan niitten toiminnassa ja säännöissä on ilmennyt monia epäkohtia, jotka eivät ole meille edullisia, eikä niitten toiminta ole vastannut niille asetettuja odotuksia. Siksi olisi parempi, että suhtautuisimme niihin täysin kielteisesti ja pyrkisimme tukemaan entistä enemmän omien järjestöjemme ja erikoisesti Nuorten Puolesta yhdistysten toimintaa. Ehdotan, että kokous voisi hyväksyä alustuksen kokonaan esitetyssä muodossa.

Kalavainen: Totean, että ristiriitaisuuksia on sattunut opintorahastoyhdistysten apurahojen jaossa. Mutta ei olisi viisasta mennä hyväksymään täysin kielteistä kannanottoa tähän toimintaan, se olisi propagandallisestikin meille epäedullista. Liittotoimikunnan mielestä voimme siitä huoli-

matta suhtautua Opintorahastoyhdistysten toimintaan täysin passiivisesti, antamalla tukemme omalle Nuorten Puolesta järjestöllemme. Ehdotan hyväksyttäväksi alustuksen liittotoimikunnan lausunnon mukaisena.

Puheenjohtajaksi siirtyi Veikko Ruuskanen.

Hurri: Luovun puheenvuorostani.

Puheenjohtaja: Keskustelu on päättynyt. On olemassa kaksi ehdotusta. Ehdotan, että asiaa ei lähetetä valiokuntaan, vaan hyväksymme esityksen muilta osiltaan liittotoimikunnan lausunnon* mukaisena, paitsi ensimmäisen pontin, josta suoritamme koeäänestyksen. Hyväksytään. Pyydän ääntenlaskijoita saapumaan salin etuosaan. Ensin nostavat punaisen edustajakorttinsa ne, jotka kannattavat Fredrikssonin ehdotusta. Nyt ne, jotka ovat liittotoimikunnan lausunnon kannalla. Enemmistö.

P ä ä t ö s : Koeäänestyksen perusteella hyväksyttiin esitys liittotoimikunnan lausunnon mukaisena. Esitys n:o 12 "Nuorten Opiskelun tukeminen" loppuun käsitelty.

VALISTUSVERO.

(Kts. alustusvihon sivuja 175—176).

Keskustelu.

Teittinen: Mielestäni liittotoimikunnan esittämä summa 20 markkaa vuodessa on* liian suuri, ehdotan, että valistusveroksi hyväksytään 10 markkaa vuodessa.

Fredriksson: Helsingin Sos.-dem. Nuorisoyhdistyksen tarkoituksena on ollut helpottaa maaseudun osastojen edustajien osallistumista liiton kursseille. Kun vero ei ehdotetussa-kaan muodossa tuota liitolle vielä tarpeeksi, ehdotan, että veron suuruudeksi hyväksytään 25 markkaa vuodessa.

Puheenjohtaja: Keskustelu on päättynyt. Katson Teittisen ehdotuksen rauenneen, kun sitä ei ole kukaan kannattanut.

Kysyn Fredrikssonilta, voisiko hän luopua yhdistyksen kannasta, jolloin säästyisimme äänestykseltä ja hyväksyisimme esityksen liittotoimikunnan lausunnon mukaisena.

Fredriksson: Luovun. -

P ä ä t ö s : Esitys hyväksyttiin yksimielisesti liittotoimikunnan lausunnon mukaisena. Esitys n:o 13 "Valistusvero" loppuun käsitelty.

JÄSENVEROJEN JA LIITTYMISMAKSUJEN SUURUUS.

Hietanen: Liittotoimikunta ehdottaa, että jäsenverot ja liittymismaksut pidettäisiin ennallaan, eli jäsenvero 25 markkaa jäseneltä ja vuosineljännekseltä sekä liittymismaksu 10 markkaa uudelta jäseneltä.

P ä ä t ö s : Liittotoimikunnan ehdotus hyväksyttiin keskustelutta. Kohta loppuunkäsitelty.

TULO- JA MENOARVIO VUODELLE 1954.

i

Hietanen: Kokousedustajille monistettuna jaettu talousarvio on pyritty laatimaan tosiasiat huomioonottaen. Siihen merkityille tuloille on olemassa määrätty kate ja tieto niitten saamisesta. Menot puolestaan on suunniteltu tuloja vastaavaksi.

P ä ä t ö s : Liittotoimikunnan esitys hyväksyttiin keskustelutta. Kohta loppuun käsitelty.

VALIOKUNNISTA PALANNEITA ASIOITA.

Järjestöasiain valiokunnan mietintö esitykseen n:o 4.

"Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton toiminta."

Ylivuori: Kohtaan "Yleisiä havaintoja" esitti Saarinen liittäväksi ponnien nuorisajaostojen vakinaistamisesta. Hän

ei ole kuitenkaan jättänyt valiokunnalle kirjallista esitystä, joten hänen esityksensä raukeaa.

Käsiteltyään toisia muutosehdotuksia esittää valiokunta niistä hyväksyttäväksi seuraavaa:

'I. Yleisiä havaintoja.'

Ponnen 1 ensimmäisen virkkeen valiokunta ehdottaa hyväksyttäväksi Arjavirran ehdotuksen mukaisena (kts. pöytäkirjan sivua 33). Toinen ja kolmas lause jäävät liittotoimikunnan esityksen mukaiseksi. Uudeksi 2 ponneksi valiokunta ehdottaa Hurrin esityksen pohjalta "2) Liitto pyrkii yhdessä muiden työväen nuorisjärjestöjen kanssa suorittamaan laajan ja perusteellisen tutkimuksen nuorison vapaa-ajan vietosta ja suhtautumisesta järjestötoimintaan" Kohdan ponnet 2 ja 3 siirretään ponsiksi 3 ja 4.

'•III. Poliittiset nuorisokysymykset:

Hurrin ehdotuksen pohjalta valiokunta on tehnyt oman ehdotuksensa kolmanneksi ponneksi: "3) Osastojen tulee kiinnittää vakavaa huomiota kunnallisten kysymysten käsittelyyn ja on niiden itse tai paikallisten puolue-elinten välityksellä tehtävä aloitteita havaittujen puutteiden ja epäkohtien poistamiseksi."

'V. Koulutustoiminta.

Uudeksi ponneksi 6 valiokunta ehdottaa Pekka Virtasen ehdotuksen pohjalta: "6) Ohjaajakoulutuksen tehostamiseksi on piirijärjestöjen liiton tukemana pyrittävä järjestämään osasto-ohjaajakursseja ja muita koulutustilaisuuksia."

VIII. Toimintatapahtumat vv. 1953—56."

Hurrin esityksen (kts. pöytäkirjan sivua 32), valiokunta esittää hyväksyttäväksi viitteenä liittotoimikunnalle.

"X. Nuorten Puolesta."

Fredrikssonin esityksen (kts. pöytäkirjan sivua 39), valiokunta esittää hylättäväksi. Fanni Frontin esitys uudeksi ponneksi 2, (kts. pöytäkirjan sivua 40), valiokunta esittää hyväksyttäväksi.

P ä ä t ö s : Esitys numero 4 "Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton toiminta" hyväksyttiin keskustelutta valiokunnan ehdotamassa muodossa. Kohta loppuun käsitelty.

MUUTOS TYÖJÄRJESTYKSEEN.

Puheenjohtaja: Kun kaikkien valiokuntien mietinnöt eivät ole vielä valmistuneet, ehdotan, että nyt käsittelemme esitykset n:o 10 ja 11 Asevelvollisuuskysymys ja Asevelvollisten työsuhde, jonka jälkeen jatkamme valiokunnista palaneita asioitten käsittelyä.

Ehdotus hyväksyttäneen. Hyväksytään.

ASEVELVOLLISUUSKYSYMYS JA ASEVELVOLLISTEN TYÖSUHDE.

(Kts. alustusvihon sivuja 167—172).

Alustavan puheenvuoron käytti *Pentti Iivari*: Liittotoimikunta yhtyy Tapanilan ja Tampereen osastojen alustuksissa esitettyihin ajatuksiin, että armeijaa ei voida lähivuosina lakkauttaa eli "romuttaa", vaikka meillä periaatteessa olisi siihen kuinka kova halu tahansa. Siksi liittomme nuorisjärjestönä on kiinnitettävä huomiota myös asevelvollisuuttaan suorittavien nuorten miesten oloihin. Tätä ei voitane katsoa millään tavalla luopumiseksi sodanvastaisesta kannastamme, päin vastoin. Esittämällä parannuksia armeijan sosiaaliin ja kasvatuksellisiin oloihin teemme meille kuuluvaa uudistustyötä, joka on täysin periaateohjelmamme mukaista.

Liiton toimiston ja täällä olevien liittotoimikunnan jäsenten nimissä teen lisäysehdotuksen esitysten lopussa olevaan

liittotoimikunnan lausuntoon. Harkittuamme asiaa tarkemmin ehdotamme: Tapanilan esitykseen kuuluvan, sivulla 169 olevan 8. päätöslauselman viimeisen virkkeen poistettavaksi kokonaan. Perustelen esitystä sillä, että esitetyssä muodossa varusmiesneuvostot olisivat ilmeisesti ristiriidassa sotaväen rikoslain kanssa ja niitten toiminta verrattavissa tuomioistuimen tehtäviin, jotka tuskin sentään voisivat tulla kysymykseen.

Keskustelu.

V. Virtanen: Esitykset olisivat mielestäni saaneet olla hieman hiotumpia. Asevelvollisuuskysymystä käsittelevän alustuksen ponsissa on monia varsin epämääräisiä vaatimuksia ja sellaisiakin, jotka olisivat voineet jäädä esittämättä. Esimerkiksi päivärahan korotusvaatimus 60 markkaan ei ole onnistunut, sen suuruushan riippuu hyvin paljon markan arvosta ja siinä tapahtuvista muutoksista. Ehdotankin poistettavaksi ponnesta 3 sanat *.. 60 markkaa ..*". Mielestäni ponsissa 7 ja 8 esitetyt vaatimukset ovat niin epämääräisiä, että esitän nämä poistettavaksi. Kannatan liittotoimikunnan lausuntoa ponneksi 4. Mutta esitän siihen lisättäväksi *"armeijassa olo ei saa katkaista kesalomaoikeutta"*, sillä tämäkin on vielä hyvin suuressa määrin työnantajien mieltä johtuvaa.

Hurri: Perustelen alustuksia ja niitten ponsia. Kun armeijasta emme kaiken todennäköisyyden mukaan voi ainaakaan lähiaikoina luopua, on meidän nuorisjärjestönä pyrittävä aikaan saamaan parannuksia armeijassa vallitseviin olosuhteisiin. Esitykset ovat tarpeellisia siitäkin huolimatta vaikka armeijan majoitus- ym. oloihin on viime vuosien aikana saatu monia korjauksia, tästä huolimatta olosuhteissa on vielä parantamisen varaa. Varusmiesten vapaa-ajanvietto on mm. eräs sellainen kysymys, johon pitäisi saada enemmän viihtyisyyttä. Päivärahan korotus on myöskin varsin ajankohtainen vaatimus. Asevelvolliset ovat vielä-

kin aivan liian suuressa määrin esimiestensä mielivallan alaisina.

Wallin: Esityksissä on hyviäkin kohtia, mutta yhtyisin Virtasen käsitykseen, että niissä on myös vähemmän harkittuja ja hiottuja vaatimuksia, joita en pidä tarpeellisina hyväksyä. Miten esimerkiksi Tapanilan alustuksessa mainittu varusmiesneuvosto voisi toimia, sillä pelkään, että niillä ei olisi mahdollisuutta tehdä oikeudenmukaisia päätöksiä sellaisista asioista, jotka kuuluvat sotaväen rikoslain piiriin. Kannatan V. Virtasen tekemiä muutosehdotuksia.

Marjamäki: Yhdyn täällä esitettyihin lausuntoihin siinä, että alustukset olisivat voineet olla hieman tarkemmin harkittuja. Teen seuraavat muutosehdotukset: Tapanilan alustuksen ponnen 5. ensimmäisessä lauseessa oleva sana "... kantahenkilöstön ..." tilalle ehdotan sanaa "*koulutushenkilöstön*", muilta osiltaan ponsi jäisi ennalleen. Kannatan myös Virtasta, että ponsi 7. poistetaan. Ponteen 8 pitäisi lisätä tämän jälkeen maininta lomien myöntämisestä. Ehdotan, että ponnen ensimmäistä lausetta muutetaan siten, että sanan "... rangaistuksia..." jälkeen lisätään sanat "*ja lomien myöntämisessä*" tämän jälkeen ponsi jatkuisi esityksen mukaisesti.

Puheenjohtaja: Voitaneen myöntää puheenvuoro toveri Veikko Rantalalle, hän edustaa täällä asiantuntemusta puolustusministeriön taholta. Myönnetään.

Rantala: Selostan niitä toimenpiteitä, joita viime vuosien aikana on tehty asevelvollisten olojen parantamiseksi. Kiireistä rahatilanteesta huolimatta on kyetty aikaansaamaan parannuksia majoitusoloihin. Vanhat kasarmithan ovat suurelta osaltaan siinä kunnossa, että ne eivät vastaa ihmisasunnolle asetettavia alhaisempiakaan vaatimuksia. Uusiin kasarmeihin on saatu monia parannuksia mm. majoitus- huoneisiin sijoitetaan vain 5—10 miestä. Kaksikerroksiset sängyt poistetaan kokonaan. Uusiin rakennettuihin ja rakennettaviin kasarmeihin tulee myös varusmiehiä varten hiljainen huone sekä voimistelu- ja urheilutiloja. Vuosien

1949—1952 aikana on rakennettu kaikkiaan 7 uutta kasarmi-rakennusta.

Vaatetus ja ruokailu ovat myös jatkuvan parannuksen alaisina. Päiväraha ja vanhemmille myönnettävä sotilasavustus riippuvat kokonaan siitä, miten eduskunta suhtautuu näihin määrärahoihin. Ammattikoulutusta pyrimme antamaan niin paljon kuin se on mahdollista, kuitenkin on otettava huomioon, että siihen ei ole kovinkaan paljon mahdollisuuksia, kun palvelusaika on lyhentynyt. Lisäksi se riippuu myös siitä missä aselajissa nuorimies palvelee.

Kantahenkilökuntaan on toiveita saada pätevämpiä voimia, kun palkkausoloihin on saatu korjauksia. Olemme myös yhteydessä mm. paikallisten työväenopistojen kanssa, että voisimme niitten avulla jatkuvasti kouluttaa henkilökuntaamme ajan vaatimusten tasalle.

Iltalomien määrää tuskin voidaan lisätä. Työsuhteen katkeaminen asevelvollisuusajan aikana riippuu suuresti työnantajasta ja siihen ei puolustusministeriön taholta voida vaikuttaa. Sehän riippuu kokonaan voimassa olevasta lainsäädännöstä. On totta, että tässä suhteessa pitäisi saada korjaus aikaan.

Esimiehen vallan väärinkäyttämistä on olemassa rangaistusmääräykset. On ajateltu, että voitaisiin perustaa neuvoa antavia elimiä asevelvollisten vanhemmista, mutta asevelvollisuuttaan suorittavien keskuudesta tällaisia neuvostoja tuskin kannattaa perustaa.

Asevelvollisten sosiaalisia ja kasvatuksellisia oloja pyritään jatkuvasti parantamaan ja samalla valvomaan, että väärinkäytöksiä ei pääsisi tapahtumaan. Tätä varten on perustettu sosiaalitarkastajan virka.

Puheenjohtaja: Voitaneen rajoittaa puheenvuorot jo pyydettyihin.

P ä ä t ö s : Rajoitetaan.

Ikäheimonen: Teen muutamia muutosehdotuksia Asevelvollisuuskysymystä käsittelevän alustuksen ponsiin. Kannatan Virtasen ehdotusta, että ponnesta 3 poistetaan sanat

"60 markkaan" 4. ponneksi kannatan liittotoimikunnan lausunnossa esitettyä pontta, mutta ehdotan sen ensimmäiseen lauseeseen lisättäväksi sanan: "... työsuhdetta..." jälkeen: .. ja siitä johtuvaa kesälomaetuisuutta ..." sen jälkeen ponsi jatkuisi liittotoimikunnan esittämässä muodossa. 7. ponneksi ehdotan seuraavaa: "Lomaoikeutta tulee laajentaa. Vähintään 3 vuorokauden lomia, jotka samalla oikeuttavat vapaalipun saantiin valtion rautateillä, olisi n.s. sunnuntailomina myönnettävä tähänastista enemmän." Ponnen 8 kohdalla kannatan liittotoimikunnan täällä tekemää ehdotusta, että viimeinen virke, joka alkaa sanoilla: Neuvoa antavaksi. ..", poistetaan kokonaan.

Puheenjohtaja: Keskustelu päättynyt. Keskustelussa on tehty monia muutosehdotuksia. Kun meidän aikaisemmin valitsemat valiokunnat eivät ehdi käsittelemään näitä ehdotuksia, esitän, että valitsemme tätä varten oman valiokunnan, johon valittaisiin Olavi Hurri kokoonkutsujana sekä Viljo Virtanen, Erkki Ikäheimonen, Pentti Marjamäki ja Vieno Wallin. Alustukset lähetettäisiin tälle valitulle valiokunnalle. Ehdotus hyväksyttäneen.

P ä ä t t ö s : Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Puheenjohtajaksi siirtyi Pekka Virtanen.

VALIOKUNNISTA PALANNEITA ASIOITA.

Ohjelmavaliokunnan mietintö esitykseen n:o 3

"Kunnallinen nuorisotyö"

Arjavirta: Käsiteltyään esitykseen tehtyjä muutosehdotuksia, esittää valiokunta seuraavaa:

Airas oli ehdottanut, että sivulle 123 kohtaan "I Nuorisotyölautakunnan tehtävät" lisättäisiin pontena 7 (kts. pöytäkirjan sivua 29).

Valiokunta katsoo, että ehdotuksen sanamuoto on kovin laaja ja viittaa lähinnä nuorisoa koskeviin sosiaalisiin kysy-

myksiin, joiden hoitaminen kuuluu kuitenkin muille erikois-
lautakunnille. Kun kunnallisten lautakuntien ja virastojen
työnjako on vakiintunut määrättyihin muotoihin, ei nuorisotyö-
lautakunnalla liene ainakaan muodollisia valtuuksia
puuttua moniin nuorisoa läheisesti koskeviin kysymyksiin!
Tästä syystä valiokunta esittää muutosehdotuksen hylättä-
väksi.

Wallin oli ehdottanut, että sivulla 125 kohdassa "II Sosia-
lidemokraatit kunnallisessa nuorisotyössä" olevaa neljättä
pönttä muutettaisiin (kts. pöytäkirjan sivua 29).

Valiokunta katsoo, ettei edustajakokous voi asettaa puo-
luen piirijärjestön toimitettavaksi sellaisia tehtäviä kuin
tällaisen tiedoituksen edelleen toimittaminen merkitsisi. Puo-
luen piirijärjestöllä on tarvittaessa myös omat mahdollisuu-
det saada tietoonsa lautakuntien kokoonpano. Nuorisopiiri-
järjestön toiminnalle olisi sen sijaan välitöntä hyötyä tällai-
sesta tiedoituksesta. Valiokunnan käsityksen mukaan ei
alkuperäisessä ehdotuksessa mainittu tapa ole tuloksiltaan
varmempi kuin muutosehdotuksessa tarkoitettu.

Valiokunta ehdottaa kyseistä kohtaa muutettavaksi Wal-
linin esittämällä tavalla.

Keskustelu.

Airas: Sosiaalilautakunnalla ei ole tilaisuutta käsitellä
kaikkia nuorisoa koskevia kysymyksiä, tästä syystä nuorisotyö-
lautakunnan pitäisi ottaa käsiteltäväkseen kaikki sellai-
set kysymykset, jotka eivät kuulu sosiaalilautakunnalle.
Ehdotan hyväksyttäväksi tekemäni lisäehdotuksen.

Puheenjohtaja: Airaksen ehdotus raukeaa kannattamatto-
mana, joten esitys voitaneen hyväksyä liittotoimikunnan ja
valiokunnan esittämässä muodossaan.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimie-
lisesti. Esitys numero 3 "Kunnallinen nuorisotyö" loppuun
käsitelty.

Asevelvollisuusasiain valiokunnan mietintö esityksiin 10 ja 11.

"Asevelvollisuuskysymys" ja "Asevelvollisten työsuhde"

Hurri: Käsiteltyään esityksiin tehtyjä muutosehdotuksia esittää valiokunta Tapanilan alustuksen "Asevelvollisuuskysymys" ponsia muutettavaksi seuraavasti:

V. Virtasen esityksen pohjalta ponsi "3) Asevelvollisten päivärahaa on koroitettava. Samoin..." Liittotoimikunnan lausunnossa esitettyyn ponteen 4 lisättäisiin V. Virtasen ehdotuksen mukaisesti: "4) asevelvolliseksi joutuvan työsuhtetta ja siitä johtuvaa kesälomaetuisuutta ei työnantaja saa..." Ikäheimosen esitystä ponneksi 7 (kts. pöytäkirjan sivua 57), valiokunta ei ehdota hyväksyttäväksi, vaan pitää parempana jättää sen liittotoimikunnan harkittavaksi. Ponnien 8 lopussa olevan lauseen valiokunta ehdottaa poistettavaksi Iivarin, liittotoimikunnan nimissä tekemän ehdotuksen mukaisesti (kts. pöytäkirjan sivua 54).

Keskustelu.

Marjamäki: Ehdotan muutettavaksi ponnessa 4 valiokunnan esittämän sanan "... kesälomaetuisuutta..." sanaksi "vuosilomaetuisuutta". Tämä sen vuoksi, kun laissakin käytetään lomasta nimitystä vuosiloma.

Puheenjohtaja: Keskustelu on päättynyt. Voitaneen hyväksyä Marjamäen tekemä muutosehdotus, muilta osiltaan hyväksyttäneen esitykset ja niihin liittyvä liittotoimikunnan lausunto valiokunnan mietinnön mukaisina.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti. Esitykset 10 ja 11 "Asevelvollisuuskysymys" ja "Asevelvollisten työsuhde" sekä niihin liittyvä liittotoimikunnan lausunto loppuun käsitelty.

Maaseutuasiain valiokunnan mietintö esitykseen n:o 2.

*"Suomen Sosialidemokraattisen Nuorisoliiton ohjelma
maaseutunuorison aseman parantamiseksi."*

P. Virtanen: Käsiteltyään esitykseen tehtyjä muutosehdotuksia esittää valiokunta kantanaan seuraavaa: Sivulla 120 olevan ponnen 1 loppuun on P. Virtanen ehdottanut sanat "... ja tuotannon kohottamista." Valiokunta esittää lisäysehdotuksen hyväksyttäväksi.

Airas on ehdottanut lisättäväksi ponnen 2 loppuun virkkeen (kts. pöytäkirjan sivua 22). Valiokunta esittää lisäysehdotuksen hylättäväksi.

P. Virtanen on ehdottanut ponnen 2 alun muutettavaksi: "2. Maa- ja metsätalouden verotuksessa..." Valiokunta ehdottaa muutosehdotuksen hyväksyttäväksi. Saman ponnen loppuun P. Virtanen esitti lisättäväksi virkkeen (kts. pöytäkirjan sivua 22). Valiokunta katsoo, että Virtasen ehdotusta ei sellaisenaan voida hyväksyä, koska se on eräs verotusohjelman yksityiskohtia. Mutta pitää tarpeellisena lisätä Virtasen ehdotukseen sisältyvän ajatuksen. Valiokunta ehdottaa lisättäväksi ponnen loppuun lauseen: *"Samaa periaatetta on noudatettava nuorten palkkatyöntekijäin verotuksessa."*

Airas on ehdottanut lisättäväksi ponteen 3 lauseen (kts. pöytäkirjan sivua 22). Valiokunta katsoo, että valtion, on joka tapauksessa oltava teollistamistoiminnan johdossa, kun valtion taholta tuetaan maaseudun teollistamista entistä enemmän, silloin myös kunnat automaattisesti tukevat sitä toimintaa tähänastista runsaammin. Valiokunta ehdottaa muutettavaksi ponnen ensimmäistä virkettä seuraavasti: "... alkaa desentralisaatiovaihe. Tällöin maaseudun kunnat ja niiden väestö pääsevät sen taloudellisesti. . ."

P. Virtanen on esittänyt lisättäväksi ponsiin kokonaan uuden ponnen (kts. pöytäkirjan sivua 22). Valiokunta katsoo, että ehdotus kuuluu menettelytapaohjelmaan ja että ajatus sisältyy esitykseen numero 5 sivulla 157 olevaan ponteen 5. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa muutosehdotuksen hylättäväksi.

Keskustelu.

V. Virtanen: Hyväksyn valiokunnan mietinnön, mutta ehdotan sivulla 120 olevan ponnen 1 ensimmäisessä virkkeessä olevan sanan "... kuluttajilta..." muutettavaksi "verovelvollisilta."

Puheenjohtaja: Keskustelu on päättynyt. Voitaneen hyväksyä V. Virtasen ehdotus, muilta osiltaan hyväksyttäneen esitys valiokunnan mietinnön mukaisesti.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti. Esitys n:o 2 "Suomen Sosialidemokraattisen Nuorisoliiton ohjelma maaseutunuorison aseman parantamiseksi" loppuun käsitelty.

Ohjelmavalioikunnan mietintö n:o 2 esitykseen n:o 1.

Arjavirta: Valiokunta on asettanut vastakkain seuraavat kaksi ehdotusta muutokseksi liittotoimikunnan esityksessä sivulla 107 olevaan virkkeeseen:

- 1) "Jos koko maailmaa koskevat järjestelyt vaativat kansakuntien sopeutumista yhteiseen järjestelmään, jonka tarkoituksena on maailman rauhan turvaaminen ja yleisen hyvinvoinnin kohottaminen, on myös meidän kansamme oltava valmis *tinkimään valtiollisesta itsenäisyydestään.*
- 2) "Jos koko maailmaa koskevat järjestelyt vaativat kansakuntien sopeutumista yhteiseen järjestelmään, jonka tarkoituksena on maailmanrauhan turvaaminen ja yleisen hyvinvoinnin kohottaminen, on myös meidän kansamme oltava valmis *toimimaan tämän tarkoituksen toteuttamiseksi.*"

Edellinen ehdotus on valiokunnan mietinnön n:o 1 mukainen, jälkimmäinen on Virtasen ehdotus siinä muodossa, johon hän keskustelussa on ilmoittanut olevansa valmis sen muuttamaan.

Kohdassa 1) olevassa muodossaan *virke ei tarkoita* että meidän kansamme olisi oltava valmis luopumaan valtiollisesta itsenäisyydestään eikä

että meidän kansamme olisi oltava valmis tinkimään valtiollisesta itsenäisyydestään,

vaan se tarkoittaa,

että milloin maailmanrauhan turvaamisessa ja yleisen hyvinvoinnin kohottamiseksi se on tarpeen, meidän kansamme on oltava valmis rajoittamaan valtiollista itsemääräämisoikeuttaan samalla tavalla kuin kaikki nykyiset valtiot sitä jo vuosisatojen aikana ja nykypäivinä yhä useammilla aloilla ovat rajoittaneet liittyessään kansainvälisiin sopimuksiin, jotka asettavat niille erilaisia velvoituksia ja rajoituksia esimerkiksi sosiaalisen toiminnan ja taloudellisen elämän aloilla.

Tällainen itsemääräämisoikeuden vapaaehtoinen rajoittaminen voi luonnollisesti ulottua suppeamalle tai laueammalle alalle.

Valiokunta toteaa yhtyen tässä Virtasen esittämään ajatukseen, ettei näiden kahden sanonnan välillä ole merkityksellistä eroa. Virtasen ja eräiden häntä kannattaneiden perusteluna ehdotukselle n:o 2 on ollut pelko siitä, että valiokunnan esittämässä muodossa virke olisi omiaan tarjoamaan vastustajiemme propagandalle kiitollisen tilaisuuden viitata ohjelmamme epäkansalliseen ja valtiollisen itsenäisyytemme vastaiseen sisältöön. Valiokunnan mielestä tämä perustelu, joka pohjautuu tämän hetken mainosmiesajatteluun, ei ole riittävän vahva, kun esillä on ohjelma, joka kaikesta päättäen tulee olemaan periaatteittemme kiteytymä vuosikymmenien ajan. Valiokunnan käsityksen mukaan liittomme kanta maamme itsenäisyyteen käy selvästi ilmi siitä ohjelman osasta, johon myös nyt kysymyksessä oleva virke kuuluu, eikä siinä suhteessa voi syntyä vääriä' käsityksiä.

Mikäli halua on, voidaan miltei kuinka täsmällinen sanonta tahansa selittää väärin. Niin voidaan selittää myös kyseinen virke Virtasen ehdottamassa muodossa. Valiokunta on kuitenkin tullut siihen tulokseen, mikä on käynyt selville myös ehdotuksen tekijän puheenvuorosta, että kohdassa n:o

2 oleva esitys on sanamuodoltaan epämääräisempi kuin valiokunnan ehdottama muoto ja että se juuri tästä syystä on alttiimpi väärintulkittamisen vaaralle, mikä ei ole ollut Virtasen tarkoituksena.

Molempien ehdotusten välinen ero ei ole luonteeltaan käytännöllistä laatua.

Edellä mainittujen seikkojen perusteella ohjelmavalio-kunta ehdottaa:

- 1) että edustajakokous hyväksyisi kyseisen muutosehdotuksen valiokunnan jo aikaisemmin esittämässä muodossa (kohta n:o 1) tai, ellei se yksimielisesti voi tapahtua,
- 2) että edustajakokous "äänestyksellä ratkaisisi virkkeen sanamuodon näiden kahden vaihtoehdon välillä valiten.

Keskustelu.

Wiksten:- Kannatan P. Virtasen ehdotusta.

Puheenjohtaja: Keskustelu on päättynyt. On olemassa kaksi kannatettua ehdotusta ohjelman kohdan sanamuodosta. Ehdotan, että suoritamme asiasta koeäänestyksen. Suoritamme. Pyydän ääntenlaskijoita saapumaan salin etuosaan. Ensin nostavat punaisen edustajakorttinsa ne, jotka kannattavat valiokunnan ehdotusta. Nyt nostavat korttinsa ne, jotka kannattavat Virtasen ehdotusta. Enemmistö.

P ä ä t ö s : Ohjelman kohdan sanamuoto hyväksyttiin P. Virtasen ehdottamassa muodossa. Esitys n:o 1 "Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton periaateohjelma" loppuun käsitelty.

Maaseutuasiain valiokunnan mietintö esitykseen n:o 5.

Maaseutusastojen toimintaohjelma."

P. Virtanen: Valiokunta ehdottaa hyväksyttäväksi Iivarin tekemän muutosehdotuksen sivulla 156 olevaan ponteen 1. (Kts. pöytäkirjan sivua 42).

P ä ä t ö s : Valiokunnan ehdotus hyväksyttiin keskustelutta Esitys n:o 5 "Maaseutusastojen toimintaohjelma" loppuun käsitelty.

Menettelytapa valiokunnan mietintö esitykseen n:o 7.*"Liittotoimikunnan**kokoonpano'*

Kuukkanen: Valiokunta esittää liitettäväksi alustuksen ponsiksi Toijalan osaston välitysehdotuksen (kts. pöytäkirjan sivua 10).

P ä ä t ö s : Alustus hyväksyttiin keskustelutta valiokunnan mietinnön mukaisena. Esitys n:o 7 "Liittotoimikunnan kokoonpano" ja siihen liittyvä liittotoimikunnan lausunto loppuun käsitelty.

LIITON PUHEENJOHTAJAN VAALI.

Kuukkanen: Liiton puheenjohtajan tehtävään on kokous ehdottanut: Mauno Arjavirtaa, Antti Hietasta, Viljo Kuukasta, Viljo Virtasta ja Pekka Ylivuorta. Menettelytapavaliokunta ehdottaa valittavaksi liiton puheenjohtajaksi Antti Hietasen.

P ä ä t ö s : Liiton puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti Antti Hietanen.

LIITON SIHTEERIN VAALI

Kuukkanen: Liiton sihteerin tehtävään on kokous ehdottanut: Antti Hietasta, Pentti Iivaria, Erkki Takalaa ja Pekka Ylivuorta. Menettelytapavaliokunta ehdottaa valittavaksi liiton sihteeriksi Pekka Ylivuoren.

P ä ä t ö s : Liiton sihteeriksi valittiin yksimielisesti Pekka Ylivuori.

LIITTOTOIMIKUNNAN VALINTA.

Kuukkanen: Liittotoimikuntaan on kokous ehdottanut seuraavia henkilöitä: Mauno Arjavirta, Nils-Eric Fager, Pekka Hakala, Aimo Halonen, Tenho Hovi, Olavi Hurri, Pentti Iivari, Meeri Kalavainen, Kalevi Kallio, Sakari Kiuru, Viljo

Kuukkanen, Unto Laitila, Erkki Lassinen, Urpu Manninen, Uno Nokelainen, Kalevi Perho, Pauli Poussu, Terttu Pylkänen, Pauli Rikaniemi, Veikko Rissanen, Kalevi Sorsa, Judith Sundman, Erkki Takala, Eino Tammilehto, Valo Varjola, Kalevi Vatanen, Erkki Wiksten, Pekka Virtanen, Tapio Virtanen, Viljo Virtanen ja Erkki Väre.

Menettelytapavaliokunta esittää yksimielisenä valittavaksi liittotoimikunnan vakinaisiksi jäseniksi: Viljo Kuukkanen, Meeri Kalavainen, Valo Varjola, Kalevi Vatanen, Urpu Manninen, Viljo Virtanen, Eino Tammilehto ja CK:n edustajana Judith Sundman sekä varajäseniksi: Unto Laitila, Olavi Hurri, Kalevi Perho, Tenho Hovi, Sakari Kiuru, Aimo Halonen ja CK:n edustajana Nils-Eric Fager.

Keskustelu.

Hirvisaari: Ehdotan liittotoimikuntaan valittavaksi maaseudun edustajana Veikko Rissanen.

Wallin: Kannatan menettelytapavaliokunnan ehdotusta ja suosittelen sitä kokouksen yksimieliseksi päätökseksi.

Teittinen: Kannatan Rissanen ehdokkuutta.

V. Virtanen: Pyydän eroa ehdokkuudesta. Tilalleni ehdotan Veikko Rissanen.

Fanni Front: Vetoan maaseudun edustajiin, emmekö voisi hyväksyä menettelytapavaliokunnan ehdotusta yksimielisesti.

Rissanen: Kieltäydyn ehdokkuudestani ja kannatan Viljo Virtasta.

Arvola: Kannatan Viljo Virtasen ehdokkuutta.

Hirvisaari: Peruutan ehdotukseni.

Puheenjohtaja: Keskustelu on päättynyt. Hirvisaari on keskustelussa ehdottanut valittavaksi liittotoimikuntaan Veikko Rissanen, mutta hän on ilmoittanut kieltäytyvänsä ehdokkuudestaan, sen jälkeen ilmoitti Hirvisaari luopuvansa ehdotuksestaan. Lisäksi Viljo Virtanen on ilmoittanut kieltäytyvänsä ehdokkuudesta, sitä ei ole kukaan kannattanut.

Katson että voimme pitää Viljo Virtasen ehdokkaana ja hyväksyä yksimielisesti liittotoimikunnan valinnan menettelytapavaliokunnan ehdotuksen mukaisesti.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

LIITTONEUVOSTON VALINTA.

Kuukkanen: Esitän menettelytapavaliokunnan yksimielisenä ehdotuksena valittavaksi liittoneuvostoon seuraavat piirijärjestöjen nimeämät henkilöt: Etelä-Saimaan piiristä Reino Vesterinen, varalle Veikko Rissanen, Centralkommittéesta Valter Lundström, varalle Rolf Friman, Helsingin piiristä Erkki Väre, varalle Martti Pöysälä, Hämeenlinnan piiristä Heimo Taskinen, varalle Mauno Arjavirta, Joensuun piiristä Eero Sorsa, varalle Helmi Ullgren, Jyväskylän piiristä Matti Pylvinen, varalle Niilo Puura, Kuopion piiristä Seppo Ihanus, varalle Anja Jäppinen, Kymenlaakson piiristä Jorma Luoto, varalle Pentti K. Tirronen, Lapin piiristä Veikko Ruuskanen* varalle Erkki Ahonen, Mikkelin piiristä Aaro Airas, varalle Erkki Ikäheimonen, Oulun piiristä Lauri Ukkola, varalle Valto Holappa, Porin piiristä Eino Someristo, varalle Pirkko Lehti, Tampereen piiristä Sakari Saarinen, varalle Pekka Hakala, Turun piiristä Eero Ilola, varalle Matti Salminen, ja Vaasan piiristä Anton Räisänen, varalle Leo Sillanpää. Liittoneuvostoon kuuluvat lisäksi liittotoimikunnan vakinaiset jäsenet vakinaisina ja varajäsenet varajäseninä.

P ä ä t ö s : Menettelytapavaliokunnan tekemä ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Hietanen: Kiitän kokousta minua kohtaan osoittamasta luottamuksesta. Toivon kentän voimakasta tukea vastuunalaisessa ja vaikeassa tehtävässäni. Uskon meidän kaikkien yhteisin ponnistuksin pääsevän entistä parempiin tuloksiin työssämme sosialidemokratian ja nuorison hyväksi.

LIITON TILINTARKASTAJIEN VALINTA.

Kuukkanen: Menettely tapa valiokunta esittää valittavaksi vakinaisiksi tilintarkastajiksi Kerttu Koiviston ja Lahja Simosen, sekä varalle Tyyne Paasivuoren ja Bertha Latvalan.

P ä ä t ö s : Menettelytapavaliokunnan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

SOS.-DEM. MAASEUTUNUORTEN KESKUSTOIMIKUNNAN VALINTA.

Puheenjohtaja: Piirien nimeäminä ehdokkaina valittaneen Keskustoimikuntaan: Etelä-Saimaan piiristä Mauno Hirvisaari, varalle Heikki Teittinen, Hämeenlinnan piiristä Pekka Salokannas, varalle Eino Kiihanmäki, Joensuun piiristä Reino Oinonen, varalle Mauri Kolehmainen, Jyväskylän piiristä Arvo Rahkonen, varalle Onni Puttonen, Kymenlaakson piiristä Aärte Pihlaja, varalle Mikko Rantala, Lapin piiristä Hannes Uksila, varalle Osmo Packalen, Mikkelin piiristä Heikki Hänninen, varalle Pauli Nykänen, Oulun piiristä Osmo Mehtälä, varalle Lauri Ukkola, Porin piiristä Olavi Elo, varalle Oiva Männistö, Tampereen piiristä Jorma Salonen, varalle Pirkko Ylä-Mäkipää, Turun piiristä Urho Taurén, varalle Eino Ruohonen ja Vaasan piiristä Olavi Suokko, varalle Sakari Tallgren. Muitten piirien osalta jätetään liittotoimikunnan tehtäväksi valita piiritoimikuntien nimeämät edustajat Sos.-dem. Maaseutunuorten Keskustoimikuntaan.

P ä ä t ö s : Puheenjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Puheenjohtaja: Valiokunnista palanneet asiat loppuun käsitelty.

Puheenjohtajaksi siirtyi Viljo Kuukkanen.

SEURAAVAN EDUSTAJAKOKOUKSEN PAIKKA.

Hietanen: Vanha liittotoimikunta suosittelee harkittavaksi seuraavan edustajakokouksen paikaksi Tamperetta, mikäli

tamperelaiset suostuvat vastaanottamaan kokouksen ja mikäli se on käytännössä mahdollista järjestää Tampereella.

P ä ä t ö s : Liittotoimikunnan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

PÖYTÄKIRJAN PAINATTAMINEN.

Hietanen: Liittotoimikunta ehdottaa, että pöytäkirja painatetaan ja että sitä lähetetään postiennakolla 2 kappaletta niille osastoille, joista on ollut edustaja kokouksessa. Toisille osastoille pöytäkirjaa lähetetään 1 kpl.

P ä ä t ö s : Liittotoimikunnan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

-KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN.

Ivar Mathisen Norjasta: Kiitän kokousta SSN:n ulkomaisien kutsuvieraitten puolesta meille osoitetusta huomaavaisuudesta. Haluamme ojentaa liiton eroavalle puheenjohtajalle Viljo Kuukkaselle kukkia kiitokseksi siitä työstä, jonka hän on suorittanut pohjoismaisessa yhteistyökomiteassa Pohjolan sosialidemokraattisen nuorisotoiminnan hyväksi. Samalla toivon nyt valitulle uudelle puheenjohtajalle Antti Hietaselle mitä parhainta onnea vaativassa ja vastuunalaisessa työssään sosialistisen nuorison hyväksi.

Otto Toivonen: Kiitän kotimaisten kutsuvieraitten ja liiton kunniajäsenten puolesta liittoa ja kokousta kaikesta meille osoitetusta huomaavaisuudesta. Te olette tehnyt tässä kokouksessa monia hyviä ja kauaskantoisia päätöksiä, jatkukoon työmme näitten päätösten pohjalta tähänastista suuremmalla voimalla maamme sosialidemokratian ja koko vähävaraisen kansanosan hyväksi.

Puheenjohtaja: Kiitän kokouksen puolesta vieraita meille osoitetuista lämpimistä ja rohkaisevista sanoista.

Täällä on sanottu, että me teemme historiaa tässä kokouksessamme, uskon asian näin olevan sillä kokouksen työ

ja sen tekemät hyvät päätökset tulevat ulottamaan vaikutuksensa liiton toiminnassa niin lähiajan tehtäviin kuin kauas tulevaisuuteenkin nähden. Samalla kun kiitän kokousedustajia hyvästä ja arvokkaasta kokouksesta, kiitän kaikkia niitä henkilöitä, jotka ovat vaivojaan säästämättä omalta osaltaan auttaneet meitä onnistumaan kokouksen ja liittojuhlien järjestelyissä. Haluan myös kiittää kotimaisia ja ulkomaisia vieraitamme työtämme kohtaan osoittamasta kiinnostuksesta. Kun nyt eroan liiton puheenjohtajan tehtävästä, haluan kiittää koko liiton jäsenistöä, entistä liittotoimikuntaa ja liiton toimistoa siitä hyvästä yhteistyöstä ja luottamuksesta, jota olen osakseni saanut kaikkina niinä vuosina, joina olen liiton puheenjohtajan tehtäviä hoitanut. Haluan toivottaa vanhan liittotoimikunnan nimissä uudelle liittotoimikunnalle mitä parhaita menestystä, sekä toivon saman luottamuksen, jota itse olen saanut nauttia, tulevan myös nyt valittujen liiton puheenjohtajan ja sihteerin sekä liittotoimikunnan ja kaikkien liiton työntekijäin osaksi. Näillä sanoilla julistan liiton XI varsinaisen edustajakokouksen päättyneeksi.

Kokous päättyi 24. 5. 1953 kello 11,30 yhteisesti laulettuun Työväen marssiin.

Kokouksen puolesta:

Antti Hietanen

<i>Urpua</i>	<i>Manninen</i>	<i>Lea</i>	<i>Takala</i>
<i>Pentti</i>	<i>Iivari</i>	<i>Erkki</i>	<i>Takala</i>

PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN LAUSUNTO.

Valittuina tarkastamaan Suomen Sosialidemokraattinen Nuorisoliitto — Finlands Socialdemokratiska Ungdomsförbund r.y:n XI Varsinaisen edustajakokouksen pöytäkirjan olemme tänään tehtävän suorittaneet ja todenneet pöytäkirjan yhtäpitäväksi kokouksen päätösten kanssa sekä kokouksen kulun mukaiseksi.

Helsingissä, joulukuun 8 päivänä 1953.

Osmo Mäkinen

Paavo

Vihavainen

Erkki

Wiksten

Kokouksen osanottajat.

VARSINAISET EDUSTAJAT.

Etelä-Saimaan piirin Sos.-dem. Nuorisjärjestö r.y.

Imatran Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Heikki Teittinen

Lappeenrannan Sos.-dem. Nuoret r.y., Veikko Rissanen

Lauritsalan Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Matti Leppänen ja Pentti Maijanen

Parkkarilan Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Mauno Hirvisaari

Tainionkosken Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y. Jaakko Tella

*Finlands Svenska Socialdemokratiska Ungdomsklubbars
Centralkommittée CK r.f.*

Bella Svenska Socialdemokratiska Ungdomsklubb r.f., Walter Lundström

Dalsbrusk Sosialdemokratiska Ungdomsklubb r.f., Rolf Friman

Helsingfors Socialdemokratiska Ungdomsklubb r.f., Nils-Eric Fager

Jakobstads Svenska Socialdemokratiska Ungdomsklubb r.f., Eero Tiihonen

Tolkis Soc.-dem. Ungdomsklubb r.f., Henry Welin

Helsingin piirin Sos.-dem. Nuorisjärjestö r.y.

Akateeminen Sos.-dem. Yhdistys r.y., Aimo Halonen

Helsingin eteläinen Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Osmo Mäkinen

Helsingin Sos.-dem. Keskusteluseuran Nuoret r.y., Helge Nygren

Helsingin Sos.-dem. Nuorisoyhdistys r.y., Pentti Fredriksson
 Hyvinkään Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Rauno Sillanpää
 Hyvinkäänkylän Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Pauli Lahti
 Kallion Sos.-dem. Nuorisoseura r.y., Erkki Wiksten
 Karjalaisten Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Lauri Munde
 Karkkilan Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Aarne Mat-
 tila

Kauniaisten Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Martta Sirppiniemi

Kellokosken Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Risto Ahs

Keravan Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., K. A. Itko-
 nen

Kruununhaan Sos.-dem. Nuoret r.y., Liisa Maaranen, (va-
 ralla Jorma Hellman)

Käpylän Sosialidemokraattinen Nuoriso-osasto r.y., Taisto Salo

Oulunkylän Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Aarne Stolt

Porvoon Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Veikko Hansson

Puistolan Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Tenho Hovi
 Rekolan Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Ragnar Lönnqvist
 Savion Sos.-dem. Nuoret, Aila Joutsensalmi

Tapanilan Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Paavo Vi-
 havainen ja Pentti Lahtinen, (varalla Maria Sokoloff)

Tikkurilan Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Niilo Sjögren

Vallilan Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Lauri Rannikko

Hämeenlinnan purin Sos.-dem. Nuorisojärjestö r.y.
 |

Forssan Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Anna-Liisa Tuomaala

Humppilan Sosialidemokraattiset Nuoret r.y., Toini Tuomaala

Lahden Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Pauli Poussu

Leppäkosken Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Eino Kiihamäki

Napialan Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto "Valo" r.y., Aaro Eloranta

Ryttylän Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Ensi Heinonen

Suotaalan Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., August Fagerlund

Toijalan Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Pentti Marjamäki

Turkhaudan Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Paavo Kuttila

Valkeakosken Sosialidemokraattiset Nuoret r.y., Toivo Kuronen

Joensuun piirin Sosialidemokraattinen Nuorisjärjestö r.y.

Joensuun Sos.-dem. Nuoret r.y., Aarre Nieminen

Lehmon Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Matti Keronen

Lieksan Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Mauri Kolehmainen

Outokummun Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Urpo Arvola

Pankakosken Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Leila Neväläinen

Jyväskylän piirin Sos.-dem. Nuorisjärjestö r.y.

Jyväskylän Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Kirsti Laukkanen

Keijon Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Elvi Suomalainen

Keski-Palokan Sos.-dem. Nuoret r.y., Terttu Tuohinen

Lanneveden Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Arvo Rahkonen

Lievestuoreen Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Heikki Virtanen

Lohikosken Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Matti Pylvinen

Puuppolan Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Onni Puttonen

Saarijärven Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Topi Saloranta
 Suolahden Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Kaino Nieminen
 Säynätsalon Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Kalle
 Lampinen ja Ahti Sirppiniemi

Tikkakosken Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Pertti Tiiho-
 nen

Uuraisten Sos.-dem. Nuoriso-osasto, Terho Huutonen
 Vaajakosken Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Jouko
 Eronen I

Vesangan Sos.-dem. Nuoret r.y., Toivo Kuusela
 Äänekosken Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Hannu Riikonen
 ja Kalle Ojanen

Kuopion piirin Sosialidemokraattinen Nuorisjärjestö r.y.

Iisalmen Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Erkki Juntunen
 Kuopion Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Martti Kal-
 liokoski I

Varkauden Sos.-dem. Nuorisoyhdistys r.y., Martti Suhonen

Kymenlaakson piirin Sos.-dem. Nuorisjärjestö r.y.

Haminan Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Alvar Les-
 kinen

Inkeröisten Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Heikki Helminen
 Ison-Puiston Sos.-dem. Nuoret, Pekka Aho
 Karhulan Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Erkki Hän-
 ninen ja Olavi Ruohonen

Kotkan Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Viljo Ripatti
 Kuusankosken Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Veik-
 ko Kenkkilä

Metsolan Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Hellä Mylläri
 Myllykosken Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Laura
 Hirvi

Otsolan Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Jorma Luoto
 Tavastilan Seudun Sosialidemokraattiset Nuoret r.y., Hilka
 Jaakkola

Voikkaan Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Eino Jokinen ja
Asser Haimi

Vuohi järven Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Airi Nevalainen'

Lapin piirin Sos.-dem. Nuorisjärjestö r.y.

Karihaaran Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Reino Springare
Rovaniemen Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Veikko Ruus-
kanen

Veitsiluodon Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Oili Jokela

Mikkelin piirin Sos.-dem. Nuorisjärjestö r.y.

Heinolan Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Eino Korhonen
Juvan Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Onni Nykänen
Kangasniemen Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Heikki
Hänninen

Mikkelin Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Niilo Pis-
konen

Pieksämäen Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Erkki Ikähei-
monen

Savonlinnan Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Helga Makko-
nen ja Jorma Kutvonen, (varalla Viljo Virtanen)

Oulun piirin Sos.-dem. Nuorisjärjestö r.y.

Haapajärven Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Osmo Mehtälä
Haukiputaan Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Niilo
Ponkkonen

Martinniemen Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Mauri Haarala
Oulun Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Valto Holappa
Ylivieskan Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Aalpo Nuuttila

Porin piirin Sos.-dem. Nuorisjärjestö r.y.

Euran Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Esko Ravinen
Länsi-Euran Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Oiva Männistö

Nakkilan Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Keijo Ketola
 Oriniemen Liittolan Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y.,
 Matti Lindholm
 Panehan Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Valde Veisiö
 Porin Sos.-dem. Nuorisoyhdistys r.y., Vieno Wallin ja Eino
 Someristo
 Rauman Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Kalevi Kelosto
 Rauman Uutilan Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto "Ryhti"
 r.y., Alpo Andrell
 Reposaaaren Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Uolevi Toivo
 Ruosniemen Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Mauno
 Laitinen

Tampereen piirin Sosialidemokraattinen Nuorisjärjestö r.y.

Jämsän Sosialidemokraattinen Nuoriso-osasto r.y., Pentti
 Hurme
 Jämsänkosken Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Esko Mäkinen
 Messykylän Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Pekka
 Hakala
 Messykylän Uudenkylän Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto
 r.y., Pentti Alenius
 Mäntän Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Pekka Peltonen
 Nekalan Sos.-dem. Nuoret r.y., Onni Silvennoinen
 Pohjankylän Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Pirkko
 Ylämäkipää
 Raholan Sosialidemokraattiset Nuoret r.y., Veikko Mattila
 Siuron Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Olavi Haapala
 Tahmelan Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Helge
 Niemi
 Tampereen Sos.-dem. Nuorisoyhdistys r.y., Jouko Rauhala
 Viialan Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Mauno Lingman

Turun piirin Sos.-dem. Nuorisjärjestö r.y.

Kalannin Sos.-dem. Nuoret r.y., Urho Tauren

Piikkiön Sos.-dem. Työläisnuoriso-osasto r.y., Eino Ruohonen

Raunistulan Sos.-dem. Nuoret r.y., Paavo Pesonen

Salon Sos.-dem. Nuorisoyhdistys r.y., Pekka Virtanen

Turun Sos.-dem. Nuorisoyhdistys r.y., Kauko Kruskopf

Vaasan piirin Sos.-dem. Nuorisojärjestö r.y.

Ilmajoen Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Olavi Suokko

Kokkolan Sos.-dem. Nuoriso-osasto r.y., Simo Hakala

Palosaaren Sos.-dem. Nuoret r.y., Pentti Laitinen

Vaasan Sos.-dem. Nuorisoyhdistys r.y., Leo Sillanpää ja Torsti Saario

Ykspihlajan Sos.-dem. Nuoriso-osasto, Urho Rytkönen

Piirijärjestöjen edustajat

Etelä-Saimaan piirin Sos.-dem. Nuorisojärjestö r.y., Reino Vesterinen

Helsingin piirin Sos.-dem. Nuorisojärjestö r.y., Erkki Väre
Hämeenlinnan piirin Sos.-dem. Nuorisojärjestö r.y., Mauno Arjavirta

Joensuun piirin Sos.-dem. Nuorisojärjestö r.y., Eero Sorsa
Jyväskylän piirin Sos.-dem. Nuorisojärjestö r.y., Fanny Front

Kuopion piirin Sos.-dem. Nuorisojärjestö r.y., Anja Jäppinen

Kymenlaakson piirin Sos.-dem. Nuorisojärjestö r.y., Heikki Virtanen

Lapin piirin Sos.-dem. Nuorisojärjestö r.y., Sirkka-Liisa Tauriainen

Mikkelin piirin Sos.-dem. Nuorisojärjestö r.y., Aaro Airas
Oulun piirin Sos.-dem. Nuorisojärjestö r.y., Ville Huotari

Porin piirin Sos.-dem. Nuorisojärjestö r.y., Pirkko Lehti

Tampereen piirin Sos.-dem. Nuorisojärjestö r.y., Sakari Saarinen

Turun piirin Sos.-dem. Nuoriso järjestö r.y., Kalevi Perho
 Vaasan piirin Sos.-dem. Nuorisojärjestö r.y., Torsti Saario
 Helsingin Sos.-dem. Nuorison Aluejärjestö r.y., Tapio Vir-
 tanen

Liittotoimikunnan jäsenet.

Viljo Kuukkanen, Meeri Kalavainen, Antti Hietanen, Valo
 Varjola, Kalevi Vatanen, Urpu Manninen, Pentti Iivari, Er-
 ki Lassinen, Veikko Järvinen, Unto Laitila, Helvi Saarinen
 (Halme), Pauli Nieminen, Eino Tammilehto, Eero Wallenius
 ja Judith Sundman.

Liittoneuvoston jäsenet.

Taisto Honkanen (Oulu), Seppo Ihanus (Kuopio), Alpo
 Tiitinen (Mikkeli), Pentti K. Tirronen (Kymenlaakso), Heik-
 ki Myllys (Etelä-Saimaa) ja Tommi Moilanen (Joensuu).

Tilintarkastajat.

Kerttu Koivisto ja Lahja Simonen.

Liiton jaostojen jäsenet.

Viljo Virtanen, Erkki Penttinen, Sakari Kiuru, Tauno Hie-
 tanen, Kalevi Sorsa, Aino Kulokari, Eeli Simula, Simo Jun-
 tunen, Keijo Vähätalo ja Johannes Rautsiala.

Liiton entiset toimitsijat.

Uuno Nokelainen, Eino Aaltonen, Rainer Leskinen ja
 Terttu Leivo.

*Liiton, Nuorten Kotkain Keskusliiton ja Nuorten Kotkain
 Ystävien toimihenkilöt.*

Pekka Ylivuori, Pentti Sulonen, Toini Tirronen, Matti
 Kangas, Pertti Ritakoski, Erkki Takala, Lea Takala, Rei-
 no Ruotsalainen, Eila Alanko, Eila Laitila, Helga Ranninen,
 Irja Handroos ja Jorma Laitila.

Kutsuvieraat.

Kunniajäsenet: Arvi Hautamäki, Vihtori Huhta, Kusti Kaukovaara, Martta Salmela-Järvinen, Väinö Niemi, Pietari Salmenoja, Otto Toivonen ja Vilho Viitanen.

Sosialistisen Nuorison Maaailmanliitto: Bertil Löfberg.

Pohjoismainen Yhteistyökomitea ja Tanskan Sos.-dem. Nuorisoliitto: Børge Jensen.

Ruotsin Sos.-dem. Nuorisoliitto: Bertil Löfberg ja Oskar Lindqvist.

Norjan Sos.-dem. Nuorisoliitto: Ivar Mathisen.

Englannin Työväenpuolueen Nuorisjärjestö: Francic K. Eady.

Suomen Sos.-dem. Puolue: Emil Skog.

Sos.-dem. Eduskuntaryhmä: Otto Toivonen.

Sos.-dem. Naisliitto: Ulla Tiilikainen.

Suomen Ammattiyhdistysten Keskusliitto: Heikki Helka-vuori.

Työväen Urheiluliitto: Veikko Oittinen.

Nuorten Kotkain Keskusliitto: Pentti Sulonen.

Työväen Sivistysliitto: Arvi Hautamäki.

Väinö Voionmaan Opisto: Annikki Saarela-Johansson.

Kustannusosakeyhtiö Kansanvalta ja liiton äänenkannattaja Vihuri: Olavi Hurri.

Sos.-dem. Raittiusliitto: Mauno Merilinna.

Työväen Sanomalehtien Tietotoimisto: Eero Meriluoto.

Hämeen Kansa: Mauno Arjavirta.

Kansan Lehti: Arvi Laakso.

Kansan Työ: Pauli Rikaniemi.

Pohjolan Työ: Taisto Honkanen.

Suomen Sosialidemokraatti: Erkki Wiksten.

Turun Päivälehti: Rafael Paasio.

Vapaus: Alpo Tiitinen.

Lisäksi oli parvekkeella kokousta seuraamassa runsaasti nuorisoliittolaisia.

SUOMEN SOSIALIDEMOKRAATTINEN NUORISOLIITTO
— FINLANDS SOCIALDEMOKRATISKA UNGDOMSFÖR-
BUND r.y:n XI VARSINAISEN EDUSTAJAKOKOUKSEN

ESITYSLISTA.

1. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.
2. Päätetään edustajavaltuuksista ja todetaan edustajien läsnäolo.
3. Valitaan kokouksen virkailijat:
 - a) neljä puheenjohtajaa
 - b) neljä sihteeriä
 - c) kolme pöytäkirjan tarkastajaa.
4. Hyväksytään kokouksen esityslista ja järjestyssääntö.
5. Valitaan tarpeelliset valiokunnat:
 - a) järjestävä valiokunta
 - b) äänestysvaliokunta
 - c) menettelytapavalioikunta\
 - d) ohjelma valiokunta
 - e) maaseutuasioiden valiokunta
 - f) järjestöasioiden valiokunta.
6. Käsitellään toimintakertomukset:
 - a) Liiton toimintakertomus vuosilta 1950—1951 ja 1952 (siv. 2—54) ..
 - b) Nuorten Kotkain toimintakertomus vuosilta 1950—1952 (siv. 67—94).
7. Käsitellään tilikertomukset:
 - a) Liiton ja Nuoret Kotkat Keskusjohdon tilit v. 1950 i (siv. 55—59)
 - b) Liiton tilit v. 1951 (siv. 60—62)
 - c) Liiton tilit v. 1952 (siv. 63—65)
 - d) Nuorten Kotkain Keskusliiton tilit v. 1951 (s. 95—97)
 - e) Nuorten Kotkain Keskusliiton tilit v. 1952 (siv. 98—100).

8. Päätetään tilivapauden myöntämisestä tilivelvollisille.
9. Käsitellään esitys n:o 7. Liittotoimikunnan kokoonpano (siv. 161—162).
10. Toimitetaan liiton puheenjohtajan vaali.
11. Toimitetaan liiton sihteerin vaali.
12. Toimitetaan liiton toimikunnan vaali.
13. Toimitetaan liittoneuvoston vaali.
14. Toimitetaan liiton tilintarkastajien vaali.
15. Käsitellään esitys n:o 1. Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton periaateohjelma (siv. 101—107).
16. Poliittinen tilannekatsaus. Ministeri Hannes Tiainen.
17. Käsitellään esitys n:o 2. Suomen Sosialidemokraattisen Nuorisoliiton ohjelma maaseutunuorison olojen parantamiseksi (siv. 108—121).
18. Käsitellään esitys n:o 3. Kunnallinen nuorisotyö (siv. 122—125).
19. Käsitellään esitys n:o 4. Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton toiminta (siv. 126—147).
20. Käsitellään esitys n:o 5. Maaseutuosastojen toimintaohjelma (siv. 148—157), sekä esitys n:o 8. Kotiseututyö (siv. 163—164).
21. Käsitellään esitys n:o 6. Raittiustyö nuoriso-osastoissa (siv. 158—160).
22. Käsitellään esitys n:o 9. Koulutusjärjestelmä (siv. 165—166).
23. Käsitellään esitykset n:ot 10 ja 11. Asevelvollisuus-kysymys ja Asevelvollisten työsuhde (siv. 167—172).
24. Käsitellään esitys n:o 12. Nuorten opiskelun tukeminen (siv. 172—174).
25. Käsitellään esitys n:o 13. Valistusvero (siv. 175—176).
26. Päätetään jäsenverojen ja liittymismaksun suuruudesta.
27. Käsitellään tulo- ja menoarvio vuodelle 1954.
28. Käsitellään valiokunnista palanneita asioita.
29. Määrätään seuraavan edustajakokouksen paikka.
30. Päätetään pöytäkirjan painattamisesta.
31. Kokouksen päättäminen.

SUOMEN SOSIALIDEMOKRAATTINEN NUORISOLIITTO
— FINLANDS SOCIALDEMOKRATISTA UNGDOMS-
FÖRBUND r.y:n

EDUSTAJAKOKOUKSEN JÄRJESTYSSÄÄNTÖ.

1. Aamupäiväistunnot aloitetaan nimenhuudolla. Edustajan, joka on saapunut nimenhuudon jälkeen, on ilmoitauduttava kokouksen sihteerille.
2. Puheenvuorot on pyydettävä kokouksen puheenjohtajalta kirjallisesti sitä varten laadittuja puheenvuorolappuja käyttäen. Lapusta tulee ilmetä, mihin työjärjestyksen kohtaan ja mihin asiaan puheenvuoro on tarkoitettu.
3. Puheenvuorot luovutetaan pyytäjille pyyntöjärjestyksessä. Mahdolliset selitykset on liittotoimikunnan edustaja kuitenkin oikeutettu antamaan puheenvuorojärjestyksestä riippumatta.
4. Puheenvuoro saa kestää korkeintaan 10 minuuttia. Kokouksella on oikeus rajoittaa puheaika vieläkin lyhyemmäksi sekä rajoittaa puhevuorojen lukumäärää. Rajoituksen jälkeenkin on liittotoimikunnan edustaja ja alustaja oikeutettu antamaan selityksen tehtyihin kysymyksiin ja huomautuksiin. Liittotoimikunnan edustajalle ja alustajalle on myönnettävä aikarajoituksen jälkeen pitempi aika, jollei hän rajoitetun ajan vuoksi voi antaa täydellistä vastausta kyselyihin ja huomautuksiin.
5. Kahta minuuttia pitemmät puheenvuorot on pidettävä puhujakorokkeelta.
6. Luovuttaessaan puheenvuoron on puheenjohtaja velvollinen mainitsemaan seuraavan puheenvuoron saajan nimen.
7. Puheenvuoronkäyttäjän on pyrittävä esittämään asiansa mahdollisimman keskitetysti ja hänen on varottava

kertaamasta sitä, mitä edellinen puhuja jo sanoi. Kokouksen aika on kallista, eikä sitä ole tarpeettomasti haaskattava. Puheenjohtaja on oikeutettu ja velvollinen keskeyttämään puheenvuoron, jos puhuja käsittelee muita asioita kuin sitä, joka parhaillaan on käsittelyn alaisena. Ennen keskeyttämistä puheenjohtaja kuitenkin kehoittakoon puhujaa siirtymään esillä olevaan asiaan.

8. Mahdolliset muutosehdotukset on jätettävä kirjallisesti puheenjohtajalle.
9. Äänestys suoritetaan edustajakorttia näyttämällä tai nimenhuudolla.
10. Vaalit suoritetaan suljetuin lipuin ellei vaali ole yksimielinen.
11. Äänten mennessä tasan ratkaisee äänestyksessä puheenjohtajan kanta ja vaaleissa arpa.
12. Äänestys-oikeus on ainoastaan sellaisilla osastojen edustajilla, joiden valtuuden edustajakokous on vahvistanut. Puhe- ja esitysoikeus on lisäksi liittoneuvoston ja liiton toimikunnan jäsenillä, piirijärjestöjen edustajilla, liiton toimihenkilöillä ja äänenkannattajan edustajalla. Näiden lisäksi on kokoussalissa läsnäolo-oikeus kutsuvierailla, sosiaalineuvoston ja eri jaostojen edustajilla. Näille voi kokous pyynnöstä antaa puheenvuoroja heidän alaansa koskevista kysymyksissä.
13. Kokoussaliin pääsevät vain edustajakortin saaneet henkilöt. Parvekkeelle päästetään Suomen Sosialidemokraattisen Nuorisoliiton jäseniä juhlakansliasta jäsenkirjaa vastaan annettavilla pääsylipuilla. Sikäli kuin tila sallii, voidaan myös kokoussalin takaosaan päästää liiton jäseniä samoin edellytyksin kuin parvekkeellekin.
14. Asiallisuus, lyhytsanaisuus ja joustamiskyky ovat hyvän kokousihmisen tunnusmerkit. Me olemme hyviä kokousihmisiä.

. SUOMEN NUORISOLLE!

Viimeksi kuluneen- vuosikymmenen aikana on maassamme kuljettu tuntuva askel eteenpäin sosiaalisen turvallisuuden tiellä. Työväestö on lainsäädäntöteitse ja omalla järjestötoiminnallaan aikaansaanut tulonsiirtoja ja yhteiskunnan tukitoimenpiteitä, jotka ovat kohottaneet vähävaraisen kansan elintasoja ja korjanneet viime maailmansodan maalemme aiheuttamia vaurioita.

Lapsilisäjärjestelmämme, kansaneläke, vanhuusavustus, jyrkästi progressiivinen valtion tuloverotus, työehtosopimusten yleisyys, rakennus- ja asutuslainat, kodinperustamislainat, talouselämän ja hintojen kehityksen lisääntynyt valvonta, siirtoväen asuttaminen, lisämaan jakaminen pienille tiloille, valtion lisääntynyt tuki kansansivistystyölle ja muut niihin verrattavat asiat ovat jo nykyisin jokaisesta sosiaalisesti ajattelevasta kansalaisesta luonnollisia ja välttämättömiä.

Näissä olosuhteissa tuntuu yllättävältä se voimakas ja järjestelmällinen hyökkäys, johon maamme taantumuspiirit ovat ryhtyneet tällaista kehityssuuntaa vastaan vaatien paitsi valtion verotuksen keventämistä yritystoiminnan ja yleensä suurituloisten osalta myös lapsilisäjärjestelmän supistamista, yleistä palkanalennusta, palkkojen indeksiturvan poistamista ja hinnankorotuksia. Tämä merkitsisi vähävaraisen kansan elintason alentamista ja sosiaalisen turvan vähentämistä teollisuuden ja liiketoiminnan hyväksi. Näiden vaatimusten tueksi esitetään vientiteollisuutemme kilpailukyvyyn heikentyminen kansainvälisillä markkinoilla.

Jo tähän mennessä ovatkin useat vientiteollisuuden tehtaatt menekkivaikeuksien vuoksi lopettaneet toimintansa monen työskennellessä vajain työviikoin ja vajain työntekijämäärin. Siten on huomattava osa kansamme arvokkainta omaisuutta — tuottavaa työvoimaa — joutunut toimetto-

maksi. Suureksi paisuneen työttömyyden ja ansioiden alen-
tumisen seurauksena on ollut kuluttajaväestön ostovoiman
heikentyminen ja siitä johtunut kulutustarvikkeiden mene-
kin supistuminen, mikä puolestaan on synnyttänyt työttö-
myyttä myös kotimarkkinateollisuudessa. Teollisuuspiirien
taholta esitettyjen vaatimusten toteuttaminen vähentäisi
edelleen kuluttajaväestön ostovoimaa ja siten jyrkentäisi
talouselämämme epäedullista kehitystä.

Kansamme valtaosalla ei ole varaa tinkiä nykyisestä elin-
tasostaan eikä sosiaalisista saavutuksistaan. Maallamme ei
ole varaa jättää käyttämättä työvoimaansa ja tuotantolai-
toksiaan. Meillä ei ole varaa jatkuvasti noudattaa porva-
rillista talouspolitiikkaa, joka siirtää omien virheittensä seu-
raukset vain palkansaajien kannettaviksi. Tuotantolaitok-
semme eivät ole vain palvellakseen muutamia harvoja. Ne
ovat kansallisomaisuutta, ja siksi niiden on hyödytettävä
koko yhteiskuntaa.

Me sosialidemokraattiset nuoret vaadimme, että toimin-
tansa lopettaneet tai tuotantonsa supistaneet teollisuuslaitok-
set siirretään valtion valvontaan ja saatetaan ne samoin-
kuin jo valtion omistuksessa olevat laitokset uudelleen käyn-
tiin täydellä tehollaan,

Me tuemme kaikella järjestövoimallamme sosialidemo-
kraattisen puolueen ja Suomen Ammattiyhdistysten Kes-
kusliiton toimenpiteitä saavutetun elintason säilyttämiseksi
ja sosiaalisen turvan vahvistamiseksi. Yhteiskunnassamme
on vielä vakavia epäkohtia ja puutteita, jotka odottavat pi-
kaista poistamista. Sairausvakuutusjärjestelmän toteuttami-
nen ja apteekkitoiminnan uudelleenjärjestely ovat tulleet
ajankohtaisiksi, asuntotuotantoamme on määrärahoja lisää-
mällä ratkaisevasti kohotettava, niin että nuoret avioparit
ja yksinäisetkin nuoret voivat saada oman kodin; voimata-
louden, perusraaka-aineittemme tuotannon ja puhelinliiken-
teen tehokas järjestely edellyttää niiden saattamista koko-
naisuudessaan yhteiskunnan haltuun.

Suomen Sosialidemokraattisen Nuorisoliiton XI edustajakokous osoittaa tämän julkilausumansa maamme nuorisolle kehoittaen sitä liittymään sosialidemokraattisen nuorison riveihin, tukemaan sen taistelua, jonka tarkoituksena on entistä paremman toimeentulon turvaaminen vähävaraiselle kansanosalle ja nimenomaan nuorison aseman parantaminen.

Nuoriso ei kasva varatyömaita eikä työttömyyskortistoja varten.

Se ei halua alistua työnantajien tahdottomaksi pelinappulaksi eikä heidän rajattomien voitonpyyteittensä välikappaleeksi. Se haluaa olla mukana tuottavassa työssä. Se haluaa itselleen kunnollisen toimeentulon turvaavan ammatin[^] jossa on mahdollisuus kehittyä ja päästä eteenpäin.

Sosialidemokraattiset nuoret!

Meillä on vastuu! Meistä jokaisen on omalta osaltaan huolehdittava siitä, että nuorisomme kokonaisuudessaan oppii tuntemaan tehtävänsä yhteiskunnassa ja velvollisuutensa sitä sekä kanssaihmiään kohtaan. Tehkäämme uupumatta työtä maamme nuorison keskuudessa saadaksemme sen riveihimme puolustamaan oikeuksiaan ja rakentamaan kansallemme jo liian kalliiksi tulleen kapitalistisen järjestelmän sijalle nuorison ihanteita ja ihmisyyden vaatimuksia vastaavan sosialistisen yhteiskunnan.

S I S Ä L L Y S :

Kokouksen avajaistilaisuus.....	3
Kokouspäivä.....	4
Ensimmäinen kokouspäivä.....	4
Kokouksen laillisuus.....	4
Edustajien valtuudet ja nimenhuuto.....	5
Kokousvirkaillijain valinta.....	6
Kokouksen työjärjestys.....	6
Valiokuntien valinta.....	7
Liiton toimintakertomus v.v. 1950—52.....	8
Nuorten Kotkain Keskusliiton toimintakertomus v.v. 1950—52.....	8
Liiton ja Nuoret Kotkat Keskusliiton tilikertomukset v.v. 1950—52.....	8
Nuorten Kotkain Keskusliiton tilikertomukset v.v. 1951—52.....	9
Tilivapauden myöntäminen tilivelvollisille.....	9
Liittotoimikunnan kokoonpano.....	9
Liiton puheenjohtajan vaali.....	11 64
Liiton sihteerin vaali.....	11 64
Liito» toimikunnan vaali.....	12 64
Liittoneuvoston vaali.....	12 66
Liiton tilintarkastajien vaali.....	12 67
Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton periaateohjelma.....	12
Toinen kokouspäivä.....	18
Nimenhuuto.....	18
Poliittinen tilannekatsaus.....	19
Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton ohjelma maaseutunuo- rison aseman parantamiseksi.....	20
Kunnallinen nuorisotyö.....	23
Muutos työjärjestykseen.....	30

8K

Suomen Sos-dem. Nuorisoliiton toiminta.....	
Maaseutosastojen toimintaohjelma ja kotiseututyö.....	
Valiokunnista palanneita asioita	
1. Kokouksen julkilausuma	
2. SSN:n periaateohjelma.....	
Kolmas kokouspäivä	
Nimihuuto.....	
Muutos työjärjestykseen.....	
Koulutusjärjestelmä.....L.....	
Raittiustyö nuoriso-osastoissa.....	
Nuorten opiskelun tukeminen	
Valistusvero.....	
Jäsenverojen ja liittymismaksujen suuruus.....	
Tulo- ja menoarvio vuodelle 1954	
Valiokunnista palanneita asioita I	
1. "Suomen Sos.-dem. Nuorisoliiton toiminta.....	
Muutos työjärjestykseen.....	
Asevelvollisuuskysymys ja Asevelvollisten työsuhte.....	
Valiokunnista palanneita asioita \	
1. Kunnallinen nuorisotyö.....	
2. Asevelvollisuuskysymys ja Asevelvollisten työsuhte.....	
3. SSN:n ohjelma maaseutunuorison aseman pa-	
rantamiseksi.....	
4. SSN:n periaateohjelma.....	
5. Maaseutuosastojen toimintaohjelma	
6. Liittotoimikunnan kokoonpano.....	
Sos.-dem. Maaseutunuorten Keskustoimikunnan valinta	
Seuraavan edustajakokouksen paikka	
Pöytäkirjan painattaminen.....	
Kokouksen päättäminen.....	
Pöytäkirjan tarkastajien lausunto.....	
Kokouksen osanottajat (liite n:o 1).....	
Kokouksen esityslista (liite n:o 2)	
Edustajakokouksen järjestyssääntö (liite n:o 3).....	
Suomen Nuorisolle (Julkilausuma, liite n:o 4).....	
Sisällys.....L.....	